

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
 ORGAAN VOOR DE MEDEDEELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
 UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

16^e JAARGANG

WOENSDAG 12 AUGUSTUS 1931

No. 815

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.
 Algemeen Secretaris: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.
 ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.
 COMMISSIE VAN ADVIES:

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. N. J. Polak; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbius; Jan Schilthuis; Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.

Gedelegeerd lid: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.
 Redacteur-Secretaris: H. M. H. A. van der Valk.
 Secretariaat: Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam.
 Telefoon Nr. 35000. Postrekening 8408.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ontvangen de abonnees, leden en donateurs kosteloos, voor zover daaromtrent niet anders wordt beslist.

Aangeteekende stukken: Bijkantoor Ruigeplaatweg.

Advertenties f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage. Postchèque- en girorekening No. 145192.

11 AUGUSTUS 1931.

Aanvankelijk bleven geldgevers ook de afgelopen berichtswEEK weder zeer terughoudend. Later kwam er wat meer vraag naar wissels, zoodat particulier disconto, dat Dinsdag en Woensdag weder tot 2 pCt. was opgelopen, tot $1\frac{13}{16}$ pCt. en gisteren tot $1\frac{1}{2}$ à $1\frac{14}{16}$ pCt. kon teruggaan. De prolongatierente noteerde aanvankelijk nog $1\frac{1}{2}$ pCt.; maar later kromp de vraag naar geld op de effectenmarkt zoo sterk in, dat $1\frac{1}{2}$ pCt. werd genoteerd en Vrijdag zelfs in het geheel geen notering tot stand kon komen. Callgeld was de geheele week, ook reeds in het begin, sterk aangeboden en meestal niet te plaatsen. De rente schommelde tusschen $\frac{1}{2}$ en $\frac{1}{4}$ pCt.

* *

Op den weekstaat van De Nederlandsche Bank geeft de goudvoorraad weder een flinke stijging te zien; de post gouden muntmateriaal is met f 30,6 miljoen toegenomen. De zilvervoorraad steeg met ruim f 300.000. De post binnenlandsche wissels nam toe met f 2,5 miljoen. Het papier op het buitenland steeg met ruim f 100.000 en de post diverse rekeningen onder de activa met bijna f 1,5 miljoen. De beleeningen daalden met circa f 16,4 miljoen.

Het voorschot aan het Rijk verminderde met f 3,2 miljoen; daarentegen werd f 6 miljoen schatkistpapier rechtstreeks bij de Bank ondergebracht.

De bankbiljettencirculatie liep terug met bijna

f 30 miljoen, terwijl de rekening-courant-saldi van anderen toenamen met niet minder dan f 45 miljoen. Het beschikbare metaalsaldo bedroeg f 24,8 miljoen meer dan de vorige week. Het dekkingspercentage was nagenoeg 60 pCt.

* *

De wisselmarkt was deze week zeer stil en voor de meeste wissels vrij flauw gestemd. Ponden liepen van $12.04\frac{7}{8}$ tot $12.03\frac{1}{2}$, terug, maar konden zich later grotendeels herstellen. Parijs was vrij stabiel op 9.72. Ook België onderging weinig verandering. Marken waren weder zeer onzeker. De nieuwe deviezenverordening stichtte in het begin der week veel verwarring, zoodat Woensdagmiddag en Donderdagochtend de handel vrijwel geheel stilstond. Het aanbod van bankpapier in de grensplaatsen kreeg daardoor sterk de overhand en de koers zakte tot 57.50 in. Later wijzigde zich de opvatting over de betekenis van de nieuwe bepalingen en kon een herstel intreden, zoodat weder tusschen 58.40 en 58.65 verhandeld werd. Ook Madrid was weder flauwer 22.40—21.20. Een uitzondering maakte New-York, dat langzaam kon stijgen van $2.47\frac{7}{8}$ tot $2.48\frac{3}{16}$ en Zwitserland, dat van 48.31 opliep tot $48.42\frac{1}{2}$.

Op de termijnmarkt kromp het agio voor 1- en 3-maands Dollars sterk in. Eenmaands daalden van 15 à 20 cent tot pari en 3-maands van 40—50 cents tot ca. 20 cent. Daarentegen werd het disagio voor Ponden opnieuw grooter en steeg tot $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{4}$ cent voor 1-maands en $3\frac{1}{2}$ — $3\frac{1}{4}$ cent voor 3-maands.

LONDEN, 10 AUGUSTUS 1931.

Geld bleef verleden week schaarsch en goede prijzen werden betaald voor namiddaggeld. Dinsdag werd zelfs een klein bedrag van de Bank van Engeland opgenomen.

Geld zal de eerstvolgende weken wel gezocht blijven, waarbij de onzekere factor komt of nog verdere goudonttrekkingen zullen plaats hebben. Deze werden verleden week veel minder omvangrijk. De samenwerking van New-York, Parijs en Londen zal zonder twijfel een invloed ten goede blijken te zijn, ofschoon te verwachten is, dat nerveuze Pondenbezitters in de eerstvolgende weken van tijd tot tijd tot realisering zullen overgaan. De basis voor een krachtige ondersteuning van Sterling is nu echter gelegd en zal ongetwijfeld tot een rustiger stemming leiden.

Disconto veranderde weinig bij zwakkere tendens aan het einde der week. Heden is disconto vast op 4%.

HET RAPPORT VAN DE COMMISSIE VOOR HET RUBBERVRAAGSTUK.

Aan de commissie zijn door den Voorzitter Prof. Dr. L. P. de Bussy de volgende vragen gesteld:

I. Bestaat er in de rubbercultuur een noodtoestand?

II. Acht de commissie beperking der rubberproductie noodzakelijk met regeeringsinmenging?

Op deze vragen heeft de commissie niet positief kunnen antwoorden. Slechts blijkt zij eenparig van oordeel te zijn dat:

a. het evenwicht tusschen productie en consumptie verbroken is;

b. de intrede van de wereldmalaise de verbreking van het evenwicht buitengewoon scherp aan den dag heeft doen treden;

c. dientengevolge voor de rubbercultuur een noodtoestand ontstaan is, althans wat het ondernemingsbedrijf aangaat;

d. beperking van de productie de cultuur uit dien moeilijken toestand helpen kan,

doch zij verklaarde niet in staat te zijn met algeheele eenstemmigheid één bepaalden weg aan te wijzen om tot de wenschelijk geachte beperking van de productie te komen. Eenige leden meenen, dat die beperking, die de cultuur zou kunnen redden, op natuurlijke wijze zal moeten geschieden, andere daarentegen achten de hulp van de regeeringen der verschillende productiegebieden daartoe noodzakelijk. Ter adstruc-tie dezer uiteenlopende meeningen hebben de beide groepen elk een afzonderlijke nota aan het rapport toegevoegd.

Alvorens eenige aandacht te schenken aan deze afzonderlijke nota's moge datgene, wat de commissieleden wél vereenigt, bespreking vinden.

De economische betekenis van de rubbercultuur voor Nederlandsch-Indië.

Aan de hand van gegevens, ontleend aan publicaties van het Centraal Kantoor voor de Statistiek te Batavia taxeert de commissie de ondernemingsaanplant in Ned.-Indië op 548.000 H.A. Betreffende het areaal van de bevolkingscultuur stond der commissie geen ander cijfer beschikbaar dan een taxatie van Amerikaansche zijde, nl. 608.000 H.A., waarvan in tap 208.000 H.A.

Uitgaande van een gemiddelde van f 1500 per H.A. voor de kosten van aanleg van de aanplantingen inclusief fabriek, woningen, transportmiddelen enz., en een gemiddelde geaccumuleerde afschrijving aannemend van f 600 per H.A., becijfert de commissie de, wat zij minder juist noemt, boekwaarde van den ondernemingsaanplant op f 609 miljoen. Het cijfer van f 1500 is voor de meeste Java-aanplantingen waarschijnlijk te hoog gegrepen, doch in elk geval toont de globale becijfering van de commissie wel aan, dat een enorm bedrag aan rechtstreeks door het publiek gefourneerd kapitaal en aan ingehouden, voor uitbreiding besteede winsten, in de rubbercultuur is gestoken.

Ter berekening van de „boekwaarde” van den bevolkingsaanplant gaat de commissie anders te werk. Zij baseert zich op de potentiële productie van dien aanplant, door den landbouw-economischen dienst onlangs getaxeerd op 150.000 ton, en redeneert dan dat, indien deze potentiële productie ware voortgebracht door een ondernemingsaanplant, waarvan de gemiddelde opbrengst 425 KG. per H.A. is, die ondernemingsaanplant dan een uitgestrektheid zou moeten hebben gehad van 350.000 H.A. Toepassing van vermenigvuldiging hiervan met de gemiddelde boekwaarde van een ondernemingsaanplant, nl. f 900, levert het bedrag van f 315 miljoen op. Met in aanmerking

INHOUD.

Blz.

HET RAPPORT VAN DE COMMISSIE VOOR HET RUBBERVRAAGSTUK door G. A. P. Weyer	712
Kleinhandelsprijzen van melk, boter en margarine door Dr. R. van Genechten	716
Economische en industriele oorlogsvoorbereiding door J. B. de Jongh.....	716
BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:	
Stalin over de moeilijkheden van het Sovjetbewind door Prof. Boris Brutzkus	719
AANTEKENINGEN:	
Indexcijfers van groothandelsprijzen.....	722
MAANDOIJFERS:	
Emissies in Juli 1931	723
Giro-kantoor der Gemeente Amsterdam.....	723
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.....	724—730
Geldkoersen. Wisselkoersen. Bankstaten. Goederenhandel	

neming van eenige afronding komt de commissie dan tot een netto „boekwaarde” voor den bevolkingsaanplant van f 300 miljoen. Het wil mij voorkomen, dat de commissie bij deze taxatie eenige fouten heeft begaan. In de eerste plaats verwaarloost de commissie de waarde van het geheele, nog niet in tap zijnde, areaal, Maar aan den anderen kant schijnt het niet juist om de kosten voor den inlandschen planter verbonden aan het tot stand brengen, *op zijn wijze*, van een areaal dat per jaar 425 KG. oogst oplevert, gelijk te stellen aan het bedrag, dat de Westersche ondernemer hieraan ten koste legt. Immers Europeesch toezicht, noch behuizing, hygiënische en sociale zorgen komen te zijnen laste. Fabrieken bezit hij niet, transportmiddelen evenmin, wegen worden door hem niet aangelegd. Zijn ontginning is uiterst extensief, evenals zijn onderhoud. Het merkwaardige van deze bevolkingsaanplantingen is juist, dat zij zonder veel extra arbeid en in elk geval geheel zonder de op de Westersche ondernemingen zoo zwaar drukkende algemeene kosten tot stand kwamen. Wil men nochtans de aan de Inlandsche tuinen besteede moeite in geld uitdrukken, dan lijkt f 200 per H.A. reeds een royale raming. Het wil mij daarom voorkomen dat de raming van f 315 miljoen van de commissie zeker f 200 miljoen te hoog is.

De commissie taxeert op aanvaardbare gronden het aantal Europeanen, dat in de rubbercultuur in Ned.-Indië een bestaan vindt op 2466, met een gezamenlijk inkomen van f 12.330.000 per jaar, dat der Inlanders werkzaam op de ondernemingen op 260.300, die tezamen per jaar f 38½ miljoen verdienen, dat der Inlanders werkzaam in de bevolkingstuinen op 120.000 man, die tezamen gemiddeld f 30 miljoen per jaar aan product afleveren. Is de rubberprijs zoodanig, dat de ondernemingen gemiddeld 6 pOt. dividend uit kunnen keeren, dan trekt de Overheid uit de cultuur circa f 12 miljoen aan directe belastingen, plus f 2½ miljoen aan uitvoerrecht op de inlandsche rubber en f 2¼ miljoen aan invoerrecht op invoeren die het rechtstreeksche of zijdelingsche gevolg van de rubbercultuur zijn, spoor- en tramwegen boeken f 3 miljoen, scheepvaartmaatschappijen f 9½ miljoen aan vracht. Uit de door de commissie gemaakte becijferingen blijkt verder, dat zij de kosten van het voeren van de directie in Nederland aanneemt op f 10 per H.A., wat voor de geheele ondernemingscultuur het zeer aanzienlijke bedrag van f 5½ miljoen uitmaakt. Is deze taxatie van de commissie juist, dan staat dit bedrag in een wanverhouding tot de totale personeelskosten in Indië, die op ruim f 12 miljoen werden becijferd. Inderdaad zijn verschillende, vooral kleinere, maatschappijen onevenredig zwaar belast met directiekosten. In dit opzicht zou groepsgewijs

samengaan van maatschappijen tot groote bezuinigingen kunnen voeren.

Bij haar bespreking van de economische beteekenis van de rubbercultuur van Nederlandsch-Indië heeft de commissie zich beperkt tot het opsommen van de inkomsten van den fiscus en de rechtstreeks bij de cultuur betrokkenen. Zij laat onbesproken, welken invloed de cultuur heeft op de handels- en betalingsbalans van Ned.-Indië. Deze invloed blijkt uit onder volgende cijfers, door Wellenstein gememoreerd in zijn „Nederlandsch-Indië en de Wereldcrisis”.

	1926	1927	1928	1929	1930
totaal van den particulieren uitvoer	1576	1631	1576	1443	1195
hiervan caoutchouc en gut-tapercha	485	421	281	237	172
hiervan suiker	270	365	376	312	254
„ aardolie e.a.	172	155	150	185	189

(alles in millioenen guldens).

Juist in verband met den in ongunstigen zin gewijzigden ruilvoet van de kolonie waarop Wellenstein de aandacht heeft gevestigd lijken deze cijfers voor de regeering van grooter belang dan het bedrag harer directe inkomsten uit de cultuur.

De rubbersituatie.

Nieuwe inzichten ter zake geeft het rapport van de commissie niet. Voor 1931 neemt de commissie de productie-raming van de Rubber-Growers-Association, nl. 730.000 ton over. Uiteraard valt ten aanzien van de productie in latere jaren niets met zekerheid te zeggen, omdat het niet bekend is, welk deel van het areaal bij het zich bestendigen der lage prijzen zal uitvallen. Daarom wordt volstaan met het vermelden van een schatting van Whitford van de potentiële wereldproductie in 1935, nl. 1.305.000 tons.

Voor Ned.-Indië rekent de commissie in 1935 op een potentiële productie der ondernemingen van 230.000 tons, waarbij zij aanneemt dat de aanplant zal bestaan uit 400.000 H.A. die 425 KG. per H.A. zullen kunnen opleveren, uit 60.000 H.A. superieuren aanplant die 1000 KG. per H.A. zullen opbrengen, terwijl 40.000 H.A. superieure aanplant dan nog niet in productie zullen zijn. Gezien het feit, dat de commissie de huidige uitgestrektheid heeft aangenomen op 548.000 H.A., neemt zij dus blijkbaar aan, dat de afschrijvingen van improductief geworden aanplant de nieuwe aanplantingen — die overigens wel zeer beperkt zullen zijn — met 48.000 zullen overtreffen. Omtrent de productie der met geselecteerd plantmateriaal aangelegde aanplantingen valt natuurlijk nog niets met zekerheid te voorspellen; wel schijnt de commissie met haar raming van 1000 KG. per H.A. aan den veiligen kant te zijn gebleven. De leider van 's Lands caoutchoucbedrijf althans meent, dat gerekend mag worden op 1000—1500 KG. per H.A. De consequenties van die zooveel hogere productie per H.A. gaat de commissie niet verder na. Dit is te betreuren, want hadde zij dat wel gedaan dan zou ons inzicht in de situatie stellig zeer zijn verhelderd. Bij hare becijferingen gaat de commissie uit van een netto-kostprijs voor de gemiddelde onderneming van f 0.50 per KG. en hoewel zij wel een nadere toelichting van dit cijfer in het vooruitzicht stelt, blijft zij in gebreke die nadere toelichting te geven. Slechts valt uit haar latere mededeelingen af te leiden, dat deze gemiddelde kostprijs geldt voor een onderneming, die 425 KG. per H.A. produceert. Het is jammer, dat deze toelichting achterwege is gebleven. Het ware dan mogelijk geweest deze kostprijsberekening te corrigeren voor een productie van 1000 KG. per H.A. Indien ik dat nochtans toch probeer, baseer ik mij op het feit, dat toezicht, algemeene kosten, onderhoud aanplant en installatie e.d. vaste kosten zijn, weinig of niet afhankelijk van de hoeveelheid geoogst product. Tot de wisselende kosten behooren slechts de bereidings- en afvoerkosten. Nemen wij aan,

dat in het door de commissie genoemde bedrag van f 0.50 per KG. voor de wisselende kosten f 0.20 begrepen is, dan resteert voor de vaste kosten f 0.30. Indien deze worden omgeslagen over 1000 KG. in plaats van over 425 KG., wijzigt het bedrag zich in f 0.13
Tegelijkertijd verminderen de normale afschrijvingen van f 0.17 tot „ 0.11
en de directiekosten van ruim f 0.02 tot „ 0.01
wisselende kosten „ 0.20
zoodat dus de kostprijs wordt f 0.45

in plaats van f 0.69 (f 0.50 plus f 0.02 directiekosten + f 0.17 afschrijvingen).

Van de 230.000 tons, die naar de schatting van de commissie dus in 1935 voortgebracht kunnen worden, worden dus 60.000 tons geproduceerd tegen een kostprijs, die aanmerkelijk lager is dan die, waarvoor de overige 170.000 tons kunnen worden geproduceerd. En wat den gemiddelden kostprijs dezer 170.000 tons betreft, moeten wij bovendien in aanmerking nemen, dat ook deze als zoodanig niets zegt, want dit gemiddelde is de resultante van een aantal, zeer ver uiteenloopende cijfers. Men kan dus wel met zekerheid zeggen, dat van de genoemde 230.000 tons een hoeveelheid zal worden voortgebracht tegen een kostprijs, die een veelvoud is van dien waartegen een andere, zeer aanzienlijke hoeveelheid zal worden geproduceerd. Het is dus zeer goed denkbaar, dat een prijsniveau, dat voor een deel van de producenten een loonend bedrijf beteekent, voor een ander deel „een noodtoestand” met zich meebrengt. Het lijkt daarom volkomen doelmatig, gelijk de commissie doet, beschouwingen te houden over en conclusies te baseeren op dezen gemiddelden kostprijs.

Ten aanzien van de bevolkingsrubber concludeert de commissie, dat de inlandsche cultuur, die per slot van rekening is geworden een inzamelingsbedrijf, zooals men er in de Buitengewesten meer kent, niet in moeilijkheden verkeert. Daarop baseert zij de uitspraak, dat het nemen van prijsregelende maatregelen te haren behoeve daarom niet noodzakelijk is. Deze uitspraak, die volkomen juist schijnt, onthefft de commissie van de taak, te onderzoeken of dergelijke maatregelen overigens wel mogelijk zouden zijn.

Invloed van de rubbercrisis op de werkgelegenheid.

De commissie wijst op het feit, dat de werkgelegenheid op de ondernemingen, zoo voor Europeanen als voor Inlanders, is verminderd. Hier en daar werd de tap op de minst renderende gedeelten van den aanplant gestopt, uitbreidingswerkzaamheden zijn eveneens gestaakt, het tuinonderhoud werd gerationaliseerd. Voor zoover het deze maatregelen betreft hebben wij hierin te zien een aanpassing van de cultuur aan een lager prijsniveau, dat een herziening van de productiemethoden noodzakelijk maakt. De vermindering van de werkgelegenheid, die hierdoor ontstaat, is minder een afspiegeling van een geringere productie (waarvan overigens nog niet veel te bespeuren valt) als wel van deze andere productiemethoden. Het is zeer wel mogelijk, dat de nieuwe arbeidsextensiever methoden, waartoe men thans onder den drang der omstandigheden zijn toevlucht neemt, ook zullen stand houden, als de prijs weer hoger zal zijn. Het schijnt dus onjuist, om, gelijk de commissie doet, de vermindering van de werkgelegenheid uitsluitend als een gevolg van de crisis te beschouwen. De crisis heeft de noodzaak van het aanvaarden van andere methoden dringend gemaakt; waarschijnlijk is het evenwel dat men op den duur, ook zonder deze crisis, een deel van de thans getroffen maatregelen zou hebben genomen. De gewijzigde arbeidstoestanden bijv. ter Oostkust van Sumatra maakten het op zichzelf al wenschelijk, dat men tot andere productie-methoden overging.

De oorzaken van de rubbercrisis.

Het dalen van den rubberprijs schrijft de commissie toe aan de ongunstige verhouding, die tusschen de productie en de consumptie is ontstaan. De commissie vraagt zich af hoe het mogelijk is geweest, dat de productie zooveel sterker heeft kunnen stijgen dan de consumptie, en zij geeft daarop het antwoord, dat de invoering van het Stevenson-schema, dat hooge prijzen veroorzaakte en als gevolg daarvan tot uitbreiding van den aanplant prikkelde, daaraan schuld heeft. Deze uitbreidingen, voor een deel samengesteld uit superieur materiaal, zijn de laatste jaren gaan produceeren, waardoor zooveel meer product ter markt kwam. Bovendien heeft de „reclaimed” rubber zich een blijvende plaats in de bandenfabricage veroverd. Het is duidelijk, dat de commissie hier slechts één zijde van het probleem heeft belicht. Zij verklaart slechts waardoor de productie is gestegen, maar geenszins waarom deze stijging sterker is geweest dan die van de consumptie. Aan het vraagstuk van de consumptie schenkt de commissie nauwelijks aandacht. Had zij dat wel gedaan, dan zou zij waarschijnlijk tot de conclusie zijn gekomen, dat de groote prijsstijging van medio 1924 tot begin 1926 meer het gevolg was van de stijging van de automobiël-productie in Amerika, maar bovenal van de invoering van den ballonband, dan van verminderd aanbod van de zijde van de producenten, evenzeer als de daling, die daarna intrad, behalve aan het toenemend gebruik van reclaimed rubber, voor een niet gering deel het gevolg was van de verminderde vraag, die uit den langeren levensduur dier ballonbanden voortvloeide. Desniet-tegenstaande was het accres in het verbruik zeer aanzienlijk, en in 1928 overtrof het verbruik de voortbrenging nog met 40.000 tons. Niettegenstaande het feit, dat de naderende crisis zich reeds in den zomer van 1929 in een verminderde bedrijvigheid in de automobiël-industrie aankondigde, steeg de consumptie in 1929 nog met 95.000 tons. Dat tegelijkertijd in datzelfde jaar de productie met ruim 200.000 tons steeg moet, behalve aan normaal accres, worden toegeschreven aan het verscheven van door opheffing van het Stevenson-schema op 1 Nov. 1928 vrijgekomen voorraden. In 1930 viel de productie weer terug tot 803.000 tons, zijnde slechts weinig meer dan de door de crisis reeds sterk gedrukte consumptie van 1929 had bedragen. Voor de conclusie van de commissie dat niet de wereldmalaise de oorzaak is van de huidige, zeer moeilijke omstandigheden waarin de rubbercultuur verkeert, doch dat reeds voordien de toestand van de cultuur ongezond geacht moest worden, schijnt dus weinig grond aanwezig.

De bestrijding van de Rubbercrisis.

De vraag of door samenwerking van producenten en consumenten het evenwicht tusschen voortbrenging en verbruik zou kunnen worden hersteld, wordt door de commissie terecht ontkennend beantwoord. De commissie meent, dat de toestand van de rubbermarkt te verwarrend is om er een grondslag voor besprekingen aan te ontleenen, en dat men eerst dan over stabilisatie van den prijs zou kunnen spreken, als de productie met eenige kans op zekerheid in regelmatigere banen is geleid geworden. De commissie ontgaat hier de kern van de kwestie. Immers van onstabiele prijzen is nauwelijks meer sprake, slechts is de prijs uiterst laag, wat consumenten niet onwelgevallig kan zijn. Een motief om er toe mee te werken den prijs op een hooger niveau te stabiliseeren zou voor verbruikers slechts dan aanwezig zijn, als er gegronde vrees zou bestaan voor veel hogere prijzen in de naaste toekomst. Doch voor die vrees bestaat te minder aanleiding, nu gebleken is, dat binnen afzienbaren tijd een steeds stijgend deel van de productie kan worden voortgebracht tegen een veel lageren kostprijs dan tot dusver als normaal werd beschouwd. Bovendien zijn de voorraden tot een zoo-

danige hoogte gestegen, dat zij een te verwachten hogere consumptie nog geruimen tijd zullen kunnen opvangen.

Verder verwerpt de commissie het denkbeeld om door opkoop het surplus uit de markt te nemen.

Op grond van hare beschouwingen heeft de commissie de aan het begin van deze bespreking vermelde conclusies genomen. Zij heeft dus de tweede vraag van den voorzitter wegens gebrek aan eenstemmigheid onbeantwoord gelaten.

De nota van de tegenstanders van gedwongen restrictie.

Ten aanzien van dit cardinale punt bleken in den boezem der commissie tweërlei opvattingen te bestaan. Elk der twee groepen heeft haar standpunt in een afzonderlijke nota verdedigd. De groep, die tegen productiebeperking met regeeringshulp is, is in haar motiveering het uitvoerigst geweest. Zij stelt op den voorgrond, dat de moeilijkheden, die de cultuur ondervindt een gevolg zijn van bijzondere omstandigheden in de cultuur zelf, welke door de heerschende wereldcrisis scherper worden gevoeld. Het motief, dat restrictie als crisismaatregel gewenscht is, kan hier dus niet gelden. Een verstoring van het evenwicht tusschen productie en consumptie als wij thans meemaken is een cultuurrisico, dat wordt goedge maakt door perioden, waarin de vraag grooter is dan het aanbod. Een georganiseerde regeling van vraag en aanbod is onmogelijk, omdat nimmer te voorzien is, door welke onvoorziene omstandigheden een grootere of kleinere behoefte zal ontstaan. Naar het gevoelen van deze groep pleit dus een algemeen inzicht in het vraagstuk geenszins voor restrictie. De nota bestrijdt dan enkele der meest naar voren gebrachte argumenten vóór restrictie. Met het argument, dat gedwongen beperking in het belang zou zijn van de inlandsche rubber-planters kon zij korte metten maken: eenparig was de commissie immers reeds tot de slotsom gekomen, dat dit niet waar is. Het volgende argument, dat de groep beziet is het kapitaalsverlies, dat, naar de voorstanders der gedwongen beperking betoogen, van stopzetting der bedrijven het gevolg is. De aan het woord zijnde leden der commissie bestrijden dit argument met de opmerking, dat van kapitaalsverlies geen sprake is, omdat stopgezette ondernemingen later weer in bedrijf genomen kunnen worden, terwijl, mocht blijken, dat het apparaat permanent moet worden ingekrompen, het economischer is de ondernemingen met een hoogen kostprijs buiten bedrijf te stellen, dan de vermindering te vinden in een den kostprijs over de geheele linie verhoogende, algemeene beperking. Dit laatste is niet voor tegenspraak vatbaar. Toch had men zich in de nota duidelijker kunnen uitdrukken: het kapitaalsverlies ontstaat niet door de weigering van den Staat een beperking voor te schrijven, maar was reeds ontstaan, toen andere ondernemingen in staat geraakten de rubber tegen een veel lageren prijs voort te brengen. De weigering van den Staat om de door voorstanders van gedwongen restrictie verlangde maatregel in te voeren heeft slechts tot gevolg, dat dit zeer wezenlijke kapitaalsverlies niet langer wordt verdoezeld. Terecht wordt in de nota verder betoogd, dat het voor de werkgelegenheid hetzelfde is, of die hier en daar geheel, of over de geheele linie verdeeld, wordt verminderd. Tevens verwerpt de commissie het argument, dat de inkomsten van het Gouvernement uit de rubbercultuur als gevolg van restrictie weer zullen toenemen. De opstellers van deze nota meenen, dat het niet vast staat, dat door beperking van de productie een stijging van den prijs zal worden verkregen. Inderdaad staat dit niet vast, maar niettemin is deze uitspraak in merkwaardigen strijd met het eerder geciteerde eenparige oordeel van de commissie, dat beperking van de productie de cultuur uit den moeilijken toestand kan helpen. Het is een bewijs, dat de commissie, die zoo weinig aandacht in haar rapport

heeft geschonken aan de consumptie-zijde van het vraagstuk, het probleem der prijsvorming geen stap nader tot haar oplossing heeft vermogen te brengen. Ook in de anti-restrictie-nota wordt daar losjes overheen gegaan. Ook de voorbeelden, die het ondoeltreffende van restrictie moeten aantonen, zijn onvoldoende uitgewerkt. De opstellers van de nota toch schrijven, dat er talrijke voorbeelden zijn van doorgevoerde restrictie, waarop de markt niet heeft gereageerd en als zoodanig noemen zij suiker, koffie en tin. De eerste twee voorbeelden lijken weinig gelukkig gekozen. De Chadbourne-overeenkomst is nog tekort in werking om een conclusie te veroorloven; in elk geval heeft de markt in New-York stellig wél op de beperking van Cuba gereageerd. Dat de Java-prijs niet is gevolgd heeft andere oorzaken. De koffie-valorisatie heeft wel degelijk een enorme prijsstijging veroorzaakt, doch is tenslotte doodgelopen op haar eigen gevolg: de groote uitbreiding van den aanplant.

Een andere opmerking in de nota, die de aandacht verdient is deze dat, als gevolg van de daling der kostprijzen, de moeilijkheden voor het overgrootste deel der ondernemers niet van dien aard geacht behoeven te worden, dat zij die niet te boven zouden komen. Hoezeer men ook overtuigd is van de juistheid van deze opmerking, toch zou men ter staving daarvan wel gaarne wat meer materiaal hebben zien aangedragen. Maar bovendien blijkt wederom, met hoeveel passen en meten blijkbaar de „eenparige” conclusies zijn bereikt, want één van die conclusies toch was dat „dienstengevolge voor de rubbercultuur een noodtoestand is ontstaan”. Deze uitspraak laat zich toch slecht rijmen met het — waarschijnlijk gemotiveerd — optimisme, waarvan de nota van de tegenstanders der restrictie doet blijken.

Belangwekkend zijn de opmerkingen, die in de nota worden gemaakt over de uitvoerbaarheid van restrictie-maatregelen, en over de onbillijkheden, die daaruit voor ondernemingen met snel toenemende productie-mogelijkheden (dus de economisch het best gefundeerde ondernemingen) voortvloeien. Hier blijkt ten minste, dat de samenstellers van de nota de beschikking hebben gehad over eenig waardevol intern materiaal. Zij becijferen, dat, indien de oogst eenige jaren werd beperkt tot 75 pCt. van dien van 1929, met het doel de te groote voorraden op te ruimen, die beperking voor de drie maatschappijen, die zij in beschouwing kon nemen, in 1932 zou bedragen resp. 51, 55,3 en 67,56 pCt.! Hoezeer de Ned.-Indische ondernemingen erdoor zouden worden getroffen, omdat haar potentiële productie als gevolg van het voortreffelijke werk onzer proefstations, in de komende jaren sterker zal stijgen dan die van de andere productiegebieden, blijkt uit de volgende cijfers der werkelijke beperking in 1932 bij doorvoering van een restrictie tot 75 pCt. van den oogst van 1929:

Ned.-Ind. ondernemingen	45 pCt.
Malakka	24 „
Ceylon	33 „

Tenslotte concludeert de nota tot het ongewenschte van een door de regeeringen opgelegde beperking, die, naar terecht wordt opgemerkt, een aantasting van het eigendomsrecht zou zijn, niet een algemeen belang zou dienen, de productie in de niet beperkende gebieden zou stimuleeren, groote groepen van ondernemers enorme schade zou berokkenen en averechtsche gevolgen zou hebben.

De nota van de voorstanders van gedwongen restrictie.

De voorstanders van de restrictie maken er zich gemakkelijker vanaf. Zij klampen zich vast aan de uitspraak van de commissie (waaraan overigens veel kracht is ontnomen in de nota der tegenstanders) dat een noodtoestand aanwezig is. Naar hun gevoelen

vloeit daaruit voort, dat slechts door regeeringsinsamenging een oplossing kan worden verkregen. Voor hen, die niet geheel overtuigd zijn van de mystieke almacht van den Staat klinkt dit niet zeer logisch, doch de samenstellers dezer tweede nota achten nader bewijs niet noodig. Dat, gelijk in de nota wordt opgemerkt, in de commissie geen ander deugdelijk middel dan productiebeperking ter sprake is gekomen, kan moeilijk als bewijs dienen, en zou er hoogstens op kunnen wijzen, dat de discussies zich niet voldoende los hebben kunnen maken van de strijdvraag vóór of tegen restrictie en dat men het probleem niet in zijn vollen omvang heeft beschouwd. Uiterst gezocht lijkt het argument dat, aangezien de noodtoestand mede is ontstaan doordat nagenoeg alle producenten hun beplante arealen hebben uitgebreid, gevegd moet worden, dat alle producenten aan de te treffen maatregelen worden onderworpen. Dit uitgangspunt is zeker onjuist; een groot aantal ondernemingen, speciaal op Java, hebben niet in de mogelijkheid verkeerd, zich belangrijk uit te breiden. Daarvoor ontbrak hun de grond. Anderzijds zijn er speciaal op Sumatra een groot aantal geheel nieuwe ondernemingen ontstaan. Wil men dus de schuldvraag stellen, zooals de nota doet, en op het antwoord daarop een billijke regeling baseeren, dan zou blijken, dat voor de voorgestane gelijkelijke inkrimping zeer zeker geen grond is. Het door de hier aan het woord zijnde leden van de commissie veroordeelde „laissez faire laissez aller” leidt, naar hun meening, mede tot den ondergang van tal van goed beheerde ondernemingen. Het moge zoo zijn, doch „goed beheerd” behoeft niet synoniem te zijn met „meest economisch”. Goedbeheerde trekschuitdiensten gingen ten onder toen de spoorweg zijn intrede deed. Tegen dergelijke evoluties vermag de macht van den Staat niets.

* * *

Indien wij thans de balans opmaken van dit in de kringen der Indische culturen met groote belangstelling verbeide rapport dan valt het moeilijk zich te onttrekken aan een gevoel van teleurstelling. Het rapport en de beide nota's bevatten weinig nieuws. Van een diepgaande bestudeering van het vraagstuk in zijn vollen omvang getuigen de stukken niet. Zelfs een systematisch onderzoek van de economische structuur, in cultuur-technischen en financiëlen zin, der Nederl.-Indische ondernemingen, is blijkbaar achterwege gebleven. Van het grootste belang toch ware het bijv. geweest eens grondig na te gaan welke differentiatie er bestaat in de productie per eenheid, in de kostprijs enz. der verschillende ondernemingen. Men werkt thans, op een enkele uitzondering na, geheel met voor de vorming van een juist oordeel onbruikbare gemiddelden, terwijl het juist de afwijkingen van deze gemiddelden zijn, die den doorslag moeten geven. Men krijgt den indruk, dat de commissie zich tenslotte toch te veel gevoeld heeft te zijn een delegatie van rubberplanters. Bovendien, om een vuist te maken, moet men een hand hebben, en het is bekend, dat de rubbercultuur op economisch gebied zeer onvolkomen is georiënteerd. Der commissie ontbraken dus de gegevens, die voor het vormen van een goed en voor de regeering nuttig oordeel, noodzakelijk zijn. Daarvoor treffe de commissie, die in korten tijd haar rapport samenstelde, allermint eenige blaam, doch het stemme belanghebbenden wel tot nadenken. Dit groote gebrek aan exact feitenaal kan het besproken rapport evenwel niet doen zijn een aanwinst voor onze koloniale economische literatuur.

G. A. P. WEYER.

KLEINHANDELSPRIJZEN VAN MELK, BOTER EN MARGARINE.

Thans is ook verschenen het tweede deel van het rapport, door de hoogleraren *Polak* en *Kaag* uitgebracht, omtrent de vraag of de daling van de kleinhandelsprijzen van verbruiksartikelen die der groot-handelsprijzen al dan niet voldoende volgt. Dit tweede deel, dat eveneens verschijnt in de „Verslagen en mededeelingen der afdeeling handel en nijverheid van het departement van arbeid, handel en nijverheid (jaargang 1931 No. 4)” behandelt de artikelen melk, boter en margarine. Bijzonder moeilijk en ondankbaar onderzoek, omdat een richtsnoer bijna niet te vinden is.

Voor *melk* in het bijzonder, een gemakkelijk bederwend artikel met een beperkt marktgebied, kan men nauwelijks van een groothandelsprijs spreken. De rapporteurs nemen als zoodanig de melkprijs te Vlaardingen, maar komen zelf tot de conclusie, dat sommige gebieden zich weer meer op andere centra oriënteren. Zoo geven zij ook een aparte prijs voor oostelijk Noord-Brabant, waar de melkprijs bij overeenkomst in verband is gebracht met de boterprijzen. Wat nu de verhouding tusschen groot- en kleinhandelsprijzen van melk betreft, kan men zeggen dat de kleinhandelsprijs van melk, in de groote steden althans, contractueel vastgelegd is. De conclusie van de rapporteurs is dat, behoudens seizoenafwijkingen, die voor de goede verzorging van den consument noodzakelijk schijnen (nl. een contractuele verplichting om in den zomer een zekere hoeveelheid tegen een bepaalden prijs af te nemen, waartegenover een verplichting staat om in den winter een zekere hoeveelheid tegen een bepaalden prijs te leveren) er een voldoende aanpassing is van de détailprijzen. Men zal dit den rapporteurs toegeven, al zijn hun redeneeringen hier grootendeels gebaseerd op een feitenmateriaal slechts loopende van April 1930, toen dus de crisis in vollen gang was, terwijl de jaargemiddelden over vroegere jaren, die zij geven, ook volgens hun eigen opvatting, niet veelzeggend zijn. Wel staat men ook hier weer verwonderd over de grootte van de distributiekosten. Boven den prijs betaald voor de melk, met inbegrip van alle bijkomende kosten, aan de melkinrichting, betaalt men in Den Haag een bedrag in de kleinhandel van 6.50 tot 7.25 cent per Liter; in Rotterdam van 5.50 tot 6.30 per Liter. Dit, terwijl de prijs aan de melkinrichting van de melk liep van 7.41 tot 10.30 cent per Liter, d.w.z. dat de distributiekosten van de melk den melkprijs dus van 55 tot 80 pCt. verhoogt. Het kan er bij mij niet in, dat deze kosten niet aanzienlijk zouden kunnen worden verlaagd, terwijl het mij voorkomt, dat dit voor de welvaart van de bevolking een groote betekenis zou hebben.

Ook voor *boter* werken rapporteurs vnl. met de Vlaardingsche groothandelsprijzen. Ook hier vestigen zij er de aandacht op, dat deze prijzen niet voor het geheele land als norm kunnen worden gebruikt. Wel heeft er volgens rapporteurs, vooral wanneer men rekening houdt met de verschillende centra waarnaar de kleinhandel zich richt, een vrij goede aanpassing van klein- aan groothandelsprijzen plaats. Opmerkelijk is, dat zij voor dit gedeelte afwijken van hun methode om de fabricagekosten van het product te berekenen. De voor boter gegeven groothandelsprijzen aanvaarden zij zonder nader onderzoek, wat zij zoowel voor meel als voor margarine niet doen. Waarschijnlijk was het berekenen van den kostprijs voor boter ondoenlijk vanwege de groote verscheidenheid in de fabricage, terwijl zooals wij gezien hebben, in sommige deelen juist de boterprijzen voor den prijs van de grondstof, de melk, als norm worden genomen. Toch zou men graag een paar regels ter verdediging van dit afwijkende systeem willen vinden.

Voor *margarine* hebben rapporteurs zich wel aan een onderzoek van de productiekosten moeten wagen.

Zij onderzoeken hier de verhouding tusschen de groothandelsprijzen, die aan de winkeliers berekend worden en de productiekosten. Omtrent de kleinhandelsprijzen deelen zij slechts mee, dat uit door hen verkregen opgaven blijkt, dat elke prijsverlaging van de groothandelsprijzen onmiddellijk gevolgd wordt door een verlaging van de détailprijzen. Alleen tijdens den margarine-oorlog in 1927 had er een vertraging van een paar maanden plaats. Hoe groot het winstpercentage van de kleinhandel is, deelen rapporteurs niet mede.

Zij zelf waarschuwen ervoor het onderzoek van de verhouding tusschen productiekosten en groothandelsprijzen niet dan onder reserve te aanvaarden. De fabricagetechniek van dit artikel is in den loop van de jaren, waarover dit onderzoek gaat, sterk verbeterd, de verschillende grondstoffen worden, al naar hun prijzen zich wijzigen, in een verschillende verhouding gebruikt en de kwaliteiten van het product zijn zeer talrijk.

Rapporteurs volgen hier het stelsel indexcijfers te berekenen voor eenige van de belangrijke grondstoffen (Juni 1926 = 100) en daarmee te vergelijken de indexcijfers van de groothandelsprijzen van enkele margarinesoorten. Daaruit blijkt dan, volgens rapporteurs, dat voor de vrij verkochte soorten de aanpassing tamelijk bevredigend is, wat, op de tabellen afgaande, een achterblijven in de daling van het indexcijfer van 10 à 15 pCt. in de laatste maanden beteekent, nadat in 1929 het indexcijfer van de prijzen sterker gedaald was dan dat van de meeste grondstoffen. Belangrijke conclusies zijn hier evenwel niet uit te trekken, daar omtrent het percentage, dat de grondstoffenprijzen van de algemeene kosten vormen, niets wordt medegedeeld. De onder fabrieksmerk verkochte margarine heeft zich heelemaal niet aangepast, maar door verandering in fabrieksmerk (Blue-Band in Sanella) heeft, meenen rapporteurs, natuurlijk de samenstelling van Sanella evengoed van die van Blue-Band zal verschillen, als de vrij verkochte soorten op verschillende tijdstippen van onderscheiden samenstelling zijn, een soort aanpassing plaats gehad.

Het tweede deel van het rapport is minder belangwekkend dan het eerste over de broodprijzen. Dit kon ook wel niet anders, omdat enerzijds bij de hier onderzochte artikelen, die alle tot de licht bederflijke behooren, gebrek aan aanpassing zich gemakkelijk wreekt, terwijl anderzijds het onderzoek, waarvoor rapporteurs zich gesteld zagen, niet tot nauwkeurige resultaten leiden om de redenen, die hierboven zijn aangegeven. Met belangstelling zie ik het derde deel tegemoet. Het is te hopen, dat tevens het onderzoek zal worden uitgebreid tot gebruiksartikelen.

VAN GENECHTEN.

ECONOMISCHE EN INDUSTRIËLE OORLOGS-VOORBEREIDING.

„.....dat de organisatie van de levensmiddelenvoorziening dermate gebrekkig en onoverzichtelijk was, dat het „nuttig effect ervan niet evenredig was noch kon zijn aan „de offers, welke zij van de schatkist vergde.....”

Wijlen Prof. Mr. M. W. F. Treub in de Haagsche Post van 11-4-1931.

Het beeld, dat de wereldoorlog in zijn geheel heeft vertoond, verschilt in belangrijke mate met dat, hetwelk in het algemeen vorige oorlogen heeft gekenmerkt. Dit verschil komt in het bijzonder tot uiting in de inzet van de geheele moreele en materiele volkskracht, waardoor het o.m. mogelijk is geweest om de techniek haar volle kracht te doen ontplooiën ten dienste van de taktiek.

In den modernen krijg wordt de strijd niet meer uitsluitend gestreden door de legers, vloten en luchtmachten der deelnemende natiën; deze is niet langer een groote manoeuvre met scherpe projectielen van gemobiliseerde strijdkrachten, zooals men dit in Au-

gustus 1914 nog aanvoelde; doch deze is geworden een verwoede strijd van volk tegen volk, tot in zijn uiterste consequentie doorgevoerd.

De soldaten, die in de loopgraven streden, de bemanning van de oorlogsbodems en der duikbooten en vele anderen, kampten tezamen met de mannen van kennis, vernuft en volharding, die achter de fronten de middelen beraamden om de industrie, den landbouw, ja gansch het economisch leven der natie te mobiliseeren en tot zijn uiterste perfectie op te voeren. De mannelijke en de vrouwelijke fabrieksarbeider, de mijnwerker, de landbouwende bevolking, degenen die niet meer tot werken in staat zijn, doch bijdragen aan de oorlogsleeningen en degenen, die met honger en gebrek te kampen hebben, zij allen nemen ieder op hun eigen wijze deel aan dien ontzettenden, alles vernietigenden massastrijd, aan die tot haar hoogste capaciteit ontwikkelde worsteling tusschen economische en moreele volkskrachten, dien kamp voor allen, welke zoo diep ingrijpt in het politieke, maatschappelijke en cultureele leven der volkeren en waarbij het boven alles gaat om het behoud van het eigen land en om de plaats, welke dit voortaan in de rij der volkeren zal innemen.

De Deutsche Generale Staf huldigde reeds vóór den oorlog deze opvatting, en streefde er toen reeds naar om gedurende een oorlog de vernietiging van 's vijands moreele en materiele hulpbronnen zooveel mogelijk tot stand te brengen.

In dit zoo gewichtige tijdperk der wereldgeschiedenis werd de geheele werkzaamheid van de verschillende oorlogvoerende rijken, in al haar uitingen volkomen gericht op het verleenen van bijstand aan de opererende weermachten.

Thans zal men niet meer kunnen volstaan met het in bepaalde gevallen aanpassen van het economisch leven aan de buitengewone omstandigheden; het op beperkte schaal daarin ingrijpen van de overheid zal te eenenmale ontoereikend zijn om aan de gestelde zware eischen te voldoen. Zoodra men een enigszins langen duur van den oorlog voorziet, moet men rekening houden met het reusachtig verbruik van allerlei grondstoffen en het tot zeer groote hoogte opvoeren van de meeste industriën in het eigen land, ook van die, welke niet rechtstreeks of zijdelings verband houden met de eigenlijke oorlogsindustrie.

Bij dit alles spelen een voorname rol de krachtige uiting van den volkswil, de arbeidswil van velen en het streven naar een volledige inzetting van de personeele en materiele werkkrachten.

Economische en moreele volkskracht vormen voortaan een grondslag voor de landsverdediging. Het defensievraagstuk, inzonderheid voor een land als Nederland, dat uitsluitend het handhaven van zijn onzijdigheid en het behoud van zijn onafhankelijk volksbestaan in zijn vaandels voert, kan niet meer in zuiver militairen zin, doch behoort evenzeer in algemeen maatschappelijke zin te worden bestudeerd en opgelost. Indien onverhoopt het Nederlandsche volk, dus niet uitsluitend onze regering, verplicht zou zijn om ter verdediging van goed en bloed naar de wapenen te grijpen, zal niet alleen het bezit van een voor onze finantieele draagkracht voldoende weermacht, doch eveneens de wijze, waarop alsdan van onze nationale hulpbronnen gebruik zal kunnen worden gemaakt, van doorslaggevende beteekenis zijn.

Niet slechts voor ieder individu, doch ook voor den staat is het betrachten van de grootst mogelijke zuinigheid dringend geboden; een zorgvuldige militaire, economische en industriele oorlogsvoorbereiding mag dan ook nimmer overdreven offers vragen, doch dient er toe te leiden, dat de aan de weermacht ten koste te leggen gelden, mede aan de economische volkskracht ten goede komen.

Gegrond op een zorgvuldige voorbereiding in vredetijd, moet onze economische en industriele

oorlogs- of laat ons deze ter voorkoming van misverstand liever verdedigingsvoorbereiding noemen, bij het begin van een oorlog, waarin wij onverhoopt buiten onze schuld zouden zijn betrokken, evengoed verzekerd zijn als de mobilisatie van de weermacht zelve.

In 1914 was het de Entente, die het economisch element metterdaad in den strijd heeft gebracht.

Reeds in den aanvang van de groote wereldgebeurtenis bleek alras aan Duitsche zijde, dat niettegenstaande het feit, dat door den Generalen Staf en door vooraanstaande personen uit de kringen van handel en industrie, de verantwoordelijke regeringspersonen en -organen met betrekking tot de landsverdediging niet voldoende met hun tijd waren meegegaan en men weinig begrip had van de sedert de overwinning van 1870/71 zoozeer gewijzigde economische toestanden, van het productievermogen der industrie, van het levensmiddelen- en grondstoffenvraagstuk voor volk en weermacht tezamen en van zoovele andere ingrijpende zaken op dit gebied, welk verzuim zich in den loop van den oorlog en daarna ernstig heeft gewroken. Wij volstaan met te wijzen op de talloze bezwaren, welke zich bij de regeling van het metaalvraagstuk, het stikstofvraagstuk, de personeelsvoorziening in het hart des lands en aan de fronten, het vinden van „Ersatzen” en zoovele andere vraagstukken hebben voorgedaan.

In Frankrijk, het land waar de nationale oorlogsvoorbereiding thans in hooge mate wordt verzorgd en zoowel van regeeringszijde als van die der particulieren onverdeeld belangstelling ondervindt — omtrent datgene, dat thans in Duitschland geschiedt, is als gevolg van het tractaat van Versailles, waarbij het aan Duitschland verboden is om een Generalen Staf en Intendance te hebben, niets bekend — stond men in 1914 op enkele uitzonderingen na op een niet veel hooger peil dan in de overige oorlogslanden. Er was evenmin een industrieel plan en vele zaken moesten in hun geheel worden georganiseerd. Het gemobiliseerd zijn van het grootste gedeelte der in de industrie onmisbare arbeiders en leiders had evenzeer een totale ontwrichting tengevolge, terwijl het door den vijand bezetten van een groot gedeelte van de in het noorden en oosten des lands gelegen industriegebieden, tot een gedwongen productievermindering leidde. Amerika's hulp bleek in den aanvang onvoldoende te zijn.

Thans heeft men in Frankrijk een nationale organisatie in het leven geroepen, welke haar grondslag zal vinden in een thans nog als ontwerp van wet aanwezige „Loi sur l'organisation de la Nation pour le temps de guerre”, waarin een drietal fundamenteele denkbeelden sterk op den voorgrond treden, nl.:

het begrip oorlog voor allen; de landsverdediging is niet langer een taak, uitsluitend te verrichten door de weermacht, doch strekt zich uit over het geheele volk in al zijn lagen en geledingen.

Voorts de aanpassing van de organisatie in oorlogstijd voor volk en weermacht aan de militaire, administratieve en economische organisatiën, welke in vredetijd bestaan en wel op zoodanige wijze, dat de overgang van den vredestoestand naar den oorlogstoestand, m.a.w. de nationale mobilisatie in den ruimsten zin van het woord, op gemakkelijke wijze kan worden voltrokken, en tenslotte de noodzakelijkheid van een soepele en in algemeene termen vervatte wetgeving, teneinde zich alsdan naar de omstandigheden te kunnen richten en een progressie, alsmede een zich steeds opnieuw aanpassende ontwikkeling mogelijk te maken.

Het zou ons te ver voeren om een overzicht te geven van al datgene, dat in andere rijken met betrekking tot de economische en industriele oorlogsvoorbereiding is geschied en binnenkort geschieden zal. Wij volstaan derhalve met te vermelden, dat boven en behalve de Vereënde Staten van Amerika, waar

men deze aangelegenheid op uitermate gedegen en ernstige wijze, in volkomen samenwerking met de grootindustrie en den handel, heeft bestudeerd en uitgewerkt, o.m. België, Italië, Polen, Tsjecho-Slowakije, Finland, Zweden, Spanje, Portugal, Japan, Griekenland, Rusland, Engeland, deze materie krachtadig hebben uitgewerkt en daarbij het geheel niet slechts als een zaak, het betrokken departement van oorlog of van defensie betreffende beschouwen, doch als een aangelegenheid, die inderdaad het geheele volk betreft, m.a.w. als een regeeringszaak. Het komt er in het algemeen op neer, dat deze rijken een Centraal orgaan in het leven hebben geroepen, waarin naast militaire en burgerautoriteiten, officieren, departementsambtenaren, enz., verschillende vooraanstaande personen uit commerciële, economische, financiële en agrarische kringen zitting hebben. Meestal is aan dit orgaan een permanent secretariaat en veelal een studiecommissie verbonden.

Uit het vorenstaande moge genoegzaam zijn gebleken, dat niettegenstaande na den wereldbrand, met al zijn ontzettende gevolgen, zich over de geheele wereld een, alleszins verklaarbaar en warm toe te juichen en te steunen altruïstisch en idealistisch streven naar volkerenverbroedering en wereldvrede heeft baan gebroken, bij een groot aantal staten en niet het minst bij diegenen, die als overwinnaar of als overwonnen uit het strijdperk zijn getreden en die dus de naamlooze ellende van den modernen masakrijg in haar grootste hevigheid aan den lijve hebben ondervonden, het „*si vis pacem parabellum*”, zij het in dit verband in gewijzigden vorm, toch onverminderd van kracht is gebleven, welk verschijnsel zich niet slechts uit in het door nauwgezette militaire voorbereiding verhoogden van 's lands weerkracht, doch evenzeer en in niet geringere mate in het bevorderen van het economische en industriele vermogen van het land, rekening houdende met de meest ongunstige oorlogsomstandigheden, waardoor de belangen van het gansche volk daadwerkelijk gediend worden.

* * *

Slaan wij thans een blik naar ons eigen vaderland.

Ook wij zullen in de eerste plaats moeten voorkomen, dat de bij een onverhoopde volgende mobilisatie door de regeering en van particuliere zijde te treffen maatregelen zoo min mogelijk het karakter van een improvisatie zullen dragen. Daartoe dient te worden zorg gedragen, dat de omzetting van het maatschappelijk leven en de werking van ons staatsorgaanisme zich alsdan niet voltrekken in een vorm van tastenderwijze beproeven, hetgeen zich doorgaans pleegt te uiten in een voortdurend en rusteloos wijzigen van een eenmaal aanvaard stelsel.

Of een eventueel volgend oorlogsgeval weder jaren zal duren en of het wonder van 1914 zich wederom aan ons land voltrekken zal, zijn gissingen, waaromtrent wij te eenenmale in het duister tasten. Ze in ons voordeel voorspellen is een miskennis van de oorlogspsyche.

Voorts behoort ons doel te zijn er met alle middelen naar te streven om te verkrijgen een maximum van duurzame afweerkracht, d.w.z. naast een voor onze krachten zoo goed mogelijk uitgeruste en geoefende weermacht, met een daarmee nauw verband houdende regelmatig aanvoer van levende en doode weermiddelen, een in verband met de omstandigheden gunstige bestaansmogelijkheid voor de geheele bevolking.

De productie en voor zooveel mogelijk ook de invoer van onontbeerlijke grondstoffen en producten moeten worden bevorderd; een spaarzaam verbruik van verschillende artikelen worden betracht, terwijl een tevoren bestudeerd distributiestelsel op velerlei gebied reeds van de eerste dagen af een aanpassen aan de bestaande toestanden en de te verwachten moeilijkheden moet waarborgen. Elke economische krachtbron, iedere tak van nationale nijverheid, moet ge-

richt op het algemeen belang, c.q. met regeeringssteun en onder haar leiding, doch met volle medewerking van de daarbij betrokken particulieren, zijn maximumcapaciteit ontwikkelen.

Van de talrijke officiële en overige lichamen, welke de mobilisatie-periode in het leven heeft geroepen, zullen er vele worden herboren; hun samenstelling, werkwijze en arbeidsveld kunnen, met inachtneming van opgedane ervaringen, worden bestudeerd en opnieuw voorbereid.

Voor Nederland is in veel sterker mate dan voor de groote rijken een economische en industriele verdedigingsvoorbereiding van groot gewicht te achten en is het spoedig ter hand nemen van klemmender noodzakelijkheid, dan zulks voor de ons omringende machtstaten, die economisch minder afhankelijk zijn, het geval pleegt te zijn.

Het zoo uitermate belangrijke, doch moeilijke vraagstuk van de personeelsvoorziening in het binnenland en in het etappengebied (dienstplichtig en niet dienstplichtig personeel in bedrijven, vrouwen- en kinderarbeid, buitengewone dienstplichtigen, burgerdienstplicht, enz.) moet tevoren onder de oogen worden gezien.

Concentratie van personeel, materieel, levensmiddelen, enz. binnen het gebied der Vesting Holland, met alle daarmee in nauw verband staande vervoers-, legerings-, verplegings- en opslagvraagstukken, zullen alle moeten worden bestudeerd, uitgewerkt en bijgehouden.

Zoo zullen met betrekking tot het vraagstuk der economische en industriele verdedigingsvoorbereiding, naast de specifiek militaire, talloze andere, niet minder belangrijke punten onder de oogen moeten worden gezien.

Op welke wijze, om slechts enkele voorbeelden te noemen, zal de regeering kunnen bewerkstelligen, dat de belangen van werkgevers en werknemers zooveel mogelijk in onderlinge overeenstemming en in overeenstemming met de belangen van het land worden gebracht?

Welke wettelijke regelingen zullen daartoe moeten worden getroffen?

Hoe zal moeten worden gehandeld ten aanzien van het geheel of ten deele opschorten of buiten werking stellen van verschillende bepalingen, welke in onze sociale wetten voorkomen?

Hoe zal kunnen worden voorkomen, dat een onoordeelkundige verhouding ontstaat tusschen de loonen der wegens onmisbaarheid in de industrie of elders vrijgestelde dienstplichtigen, die in het hart des lands werkzaam zijn en de soldijen der militairen aan het front?

Tegen ieder den goeden geest aantastend protectiesysteem dient met kracht te worden opgetreden.

Moelijker nog dan het arbeidersvraagstuk zal de voorziening in leidende en technische krachten blijken te zijn. Het in vredetijd detachereen van dienstplichtigen en andere aanstaande leiders in bedrijven zal wellicht aanbeveling verdienen.

Waar het materiele element in ons land met zijn beperkte hulpbronnen een uiterst voorname rol zal spelen, zal het vraagstuk der voorziening met grondstoffen, bedrijfsstoffen en afgewerkte fabrikaten ernstig moeten worden overwogen. Alleen door nauwe samenwerking van onzen handel, onze industrie en ons geldwezen met de regeering, zal het mogelijk zijn het materieelvraagstuk op een voor ons land bevredigende wijze op te lossen.

Men zal evenwel moeten nagaan, in hoeverre het beschikken over bij mobilisatie onontbeerlijke artikelen door samenwerking van regeering en handel binnen redelijke grenzen mogelijk zal zijn.

Aangezien de zorgvuldige exploitatie van den bodem in crisistijd van overwegend belang is, dient te worden bestudeerd in hoeverre onze landbouw bij mobilisatie in andere banen moet worden geleid en

moet worden ingesteld op de productie van die artikelen, welke uit een crisistandpunt bezien, van meer beteekenis zijn dan die, welke in vreedetijd op grond van alsdan geldende commercieele overwegingen worden verbouwd.

Het instellen van een rantsoeneringssysteem voor verschillende verbruiksartikelen dient met zorg te worden voorbereid, opdat niet, evenals in 1914—1918, aanvankelijk als een ziertje zonder zorgen wordt geleefd. De grootte en de samenstelling der levensmiddelenrantsoenen moet van den eersten mobilisatiedag af worden bepaald.

Als zoovele andere zaken zal ook het worschen naar surrogaten en vervangmiddelen op velerlei gebied een bron van ernstige studie voor tal van ter zake kundigen opleveren; wij mogen slechts wijzen op onze kolonwinning, de toepassing en vervaardiging van vloeibare brandstoffen, de stikstoffabricage en zoovele andere zaken, welke wij onmogelijk „in a nutshell” ontvouwen kunnen. Indien wij den lezer slechts van de waarde en de noodzakelijkheid van dit alles voor ons land hebben doordrongen, hebben wij ons doel al voor een groot gedeelte bereikt.

Het is niet gemakkelijk om een eenigszins volledig beeld te verkrijgen van onze nationale industrie, van haar arbeidskrachten, haar productievermogen, enz. Onze handelsstatistieken geven slechts beschrijvingen van enkele takken daarvan.

Het vraagstuk der centralisatie van den aanmaak van bepaalde artikelen, alsmede dat betreffende een oordeelkundige verdeeling van den arbeid ter besparing van productiekosten en verhooging van de productie zelve, in het algemeen dus het tayloriseeren van daarvoor in aanmerking komende bedrijven, moet mede in studie worden genomen.

Mobilisatie-opdrachten kunnen aan verschillende bedrijven worden verstrekt, nadat de urgentie van hun uitvoering is bepaald, en keuring, aflevering en prijsbepaling zijn vastgesteld.

Het overigens zeer verklaarbaar en lofwaardig streven naar het oprichten van staatsbedrijven voor oorlogsindustrieele doeleinden, teneinde bij mobilisatie onverwijld over een kern van deskundige leiders en adviseurs en over geoefend personeel te kunnen beschikken, zooals dit in andere landen merkbaar is, achten wij voor ons land onpractisch, oneconomisch en onjuist. Daarentegen zullen dientengevolge in ons land op de schouders der particuliere industrie een veel grootere last en verantwoordelijkheid worden gelegd.

De reeds ter hand genomen normalisatie van verschillende artikelen kan, evenals de rationalisatie, van regeeringswege niet genoeg worden bevorderd, niet slechts als een uiting van efficiëncy, doch mede met het oog op onze nationale verdedigingsvoorbereiding.

Bij de uitwerking van de economische mobilisatie zal men er zich ook rekenschap van moeten geven, welk systeem het meest verkieselijk zal zijn om particuliere eigendommen desgewenscht in handen van de regeering te doen geraken. Zulks zal vermoedelijk wel beter door vordering dan door onteigening of vrijwilligen aankoop kunnen geschieden, doch deze vordering zal moeten plaats hebben ten behoeve van de geheele bevolking, terwijl de bestaande wetten en verordeningen slechts in een vordering ten behoeve van de troepen en in enkele gevallen ten behoeve van de burgerbevolking in een bepaald bezet gebied voorzien.

Wij zullen het thans niet wagen om in beschouwingen te treden nopens de financiële zijde van dit omvangrijke vraagstuk; wij volstaan met er slechts op te wijzen, dat evenals in de eerste Augustusdagen van 1914, onmiddellijk bij mobilisatie en daarna tal van gewichtige financiële aangelegenheden dringend om voorziening zullen vragen, waarbij een ernstige en degelijke voorbereiding niet kan worden gemist; een improvisatie wanneer de ure van spanning en druk

eenmaal is angebroken, zal wantrouwen wekken, waar dit geheel misplaatst en overbodig is.

Onder de bevelen van den Chef van den Generalen Staf is thans werkzaam een Bureau Vo(orbereiding B(ehoeften) O(orlogstijd)), dat slechts uit een zeer gering aantal personen is samengesteld en dat uit den aard der zaak zijn arbeid met betrekking tot de economische en industrieele voorbereiding van de weermacht nagenoeg geheel tot bepaalde specifiek militaire behoeften heeft beperkt, dat dus slechts een zeer gering onderdeel van het groote geheel bewerkt.

Van een werkelijke nationale verdedigingsvoorbereiding, welke derhalve gericht is op het geheele land en de geheele bevolking, is tot heden in ons land geen sprake, hoewel dit vraagstuk de aandacht van verschillende autoriteiten heeft.

Nederland's verdedigingsvoorbereiding in den meest nationalen zin behoort ons inziens zoo spoedig mogelijk met kracht ter hand te worden genomen en wel als een zaak, welke niet uitsluitend het departement van defensie aangaat, doch de geheele regeering en het geheele land, waarmede wij geenszins willen bepleiten, dat daarmede reeds onmiddellijk een uitgebreid centraal orgaan, zooals zulks in de ons omringende nabuurstaten geschiedt, moet worden belast. Veel liever zouden wij deze aangelegenheid zich geleidelijk en door gestadigen opbouw zien ontwikkelen op een wijze, die, binnen voor ons land redelijk te stellen grenzen, behoorlijke resultaten waarborgt.

Wij zijn er van overtuigd, dat de voorlichting, de steun en de deelneming van hen, die in het volle handelsleven staan en die meer en beter dan de allerbeste onzer ambtenaren, den polsslag van onzen handel, „de source en de wortel van de notabele commercie dezer landen”, aanvoelen en onderkennen, daarbij onmogelijk kunnen worden ontbeerd.

Heeft de regeering deze medewerking verkregen, dan zullen handel en industrie met vertrouwen tegenover deze zaak staan en zal men geleidelijk komen tot de eendracht, die macht maakt.

J. B. DE JONGH.

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING.

STALIN OVER DE MOEILIKHEDEN VAN HET SOVJETBEWIND.

Prof. Boris Brutzkus te Berlijn schrijft ons:

De laatste rede van Stalin werd door de meeste buitenlandse correspondenten in Moskou als een nieuw tijdperk in de economische politiek van de Sovjetregeering aangekondigd. Zij hebben zelfs de volgende eigenaardige uitlegging hieraan gegeven: „Man muisse vieles verbrennen, was man bisher angebetet, und vieles anbeten, was man bisher verbrannt habe.”

De authentieke tekst van de rede, zooals deze in de Moskousche couranten is afgedrukt, behoefde de buitenlandse correspondenten geenszins aanleiding te geven tot deze sensationele uiteenzettingen. De bovengeciteerde phrase is daarin in het geheel niet te vinden. Zij zou in deze rede ook niet passen, omdat Stalin geen principiëel nieuwen koers in de Sovjetpolitiek heeft aangekondigd. De inhoud van Stalin's rede is echter voor den tegenwoordigen toestand der Sovjethuishouding karakteristiek, en de omstandigheden, waaronder zij werd gepubliceerd, zijn symptomatisch.

Einde Juni kwam te Moskou een conferentie van economische leiders bijeen. Een dergelijke conferentie was ook in Januari gehouden, waarover destijds in de pers uitvoerige mededeelingen verschenen. Over deze laatste conferentie werd in de couranten niets vermeld. Eerst op 5 Juli werd de rede van Stalin, die op 23 Juni was gehouden, gepubliceerd. Hieruit bleek

toen, dat een conferentie van de economische leiders in Moskou had plaats gevonden. Het is eveneens opmerkelijk, dat Stalin ditmaal van de gebruikelijke lofzangen op de communistische organisatie heeft afgezien. Hij spreekt slechts van moeilijkheden. Wij zullen trachten deze moeilijkheden aan de hand van Stalin's rede nauwkeurig na te gaan, en de middelen, die Stalin aan de hand doet, om deze te boven te komen, kritisch te beschouwen.

* *

Het uitgangspunt van Stalin's rede vormt het verschijnsel van de onregelmatige ontwikkeling van de industrie. Er zijn, volgens Stalin, takken van industrie, wier productie in de eerste 5 maanden van het loopende jaar in vergelijking met dezelfde maanden van het voorafgaande jaar met 40 pCt.—50 pCt. is gestegen; er zijn daarentegen ook takken van industrie, wier productie slechts met 6—10 pCt. en minder is gestegen. Dit zou niet verontrustend zijn, indien niet juist tot de laatste categorie de sleutelindustrieën — de kolenindustrie en de ijzersmelterijen — behoorden. Door deze ongerijmdheid ontstaat een gespannen toestand, welker oorzaken Stalin tracht te analyseeren.

Er heerscht gebrek aan arbeiders voor de doorvoering van het Vijfjarenplan. Eenigen tijd geleden was de toestand nog geheel anders; de steden waren overbevolkt met boeren, die daarheen trokken op zoek naar werk. De Octoberrevolutie heeft de boeren, zoals Stalin thans moet toegeven, in geenen deele bevredigd: „er heerschte werkloosheid”, zegt hij „het dorp was sociaal gedifferentieerd, en het was de vrees voor honger, die de boeren naar de stad deed trekken.”

Na de collectivering van den landbouw zijn de omstandigheden van de plattelandsbevolking ineens verbeterd. De bevolking is sociaal genivelleerd, de welgestelde boeren (de koelakken) zijn verdwenen en het dorp is van duizenden tractoren en andere landbouwmachines voorzien. Derhalve behoeft de boer niet meer in de stad werk te zoeken.

Teneinde in het gebrek aan arbeiders te voorzien, beveelt Stalin twee middelen aan. Ten eerste moeten de bedrijfsorganisaties met de collectieve gemeenschappen overeenkomsten sluiten, volgens welke deze zich verplichten een bepaald aantal arbeiders te harer beschikking te stellen en ten tweede moet de arbeid worden gemechaniseerd.

Het is waar, dat het gebrek aan industriële werkrachten onmiddellijk na den grooten vooruitgang van de collectivering in den winter van 1930 merkbaar werd en daarmee nauw samenhangt. De oorzaak ligt echter niet in de verhooging van de productieve krachten der landbouwbevolking. Het eerste gevolg van de collectivering was juist, een aanzienlijke achteruitgang van de veeteelt. Dat deel van het veeteeltbedrijf, dat voor de markt werkte, is bijna geheel vernietigd. Wat de voorziening van het dorp met betere machines betreft, zoo valt het niet te loochenen, dat de regeering veel moeite doet om den landbouw in dit opzicht te steunen. In 1930 speelden de tractoren in de Russische boerenbedrijven een zeer ondergeschikte rol; slechts 11 pCt. van de gecollectiveerde bedrijven werd in het voorjaar van 1930 met tractoren bewerkt. Langs dezen weg kon men dus nog niet tot een principiële verbetering van den toestand der bevolking geraken.

De oorzaak, weshalve de trek der boeren naar de steden heeft opgehouden, ligt in de stijgende moeilijkheden om in de steden in zijn levensonderhoud te voorzien. Er bestaat thans, evenals ten tijde van het z.g. oorlogscommunisme, geen vrij verkeer meer tusschen stad en land. De stedeling kan slechts datgene verkrijgen, dat hem als rantsoen wordt toegewezen. Dit rantsoen is geheel onvoldoende; na den achteruitgang van de veeteelt kon de regeering den stede-

lingen geen voortbrengselen van de veeteelt meer geven: noch vleesch, melk, boter of eieren. Ook heerschen er in de steden onmogelijke woningtoestanden.

Het landelijk proletariaat, dat vroeger overal werk zocht, heeft zich een gedeelte van de bezittingen van de verdreven koelakken toegeëigend. Het wordt door de regeering in de collectieve bedrijven beschermd en speelt in deze organisatie de hoofdrol. Als gevolg van de gunstige weersgesteldheden in 1930 is de oogst goed uitgevallen en het landelijk proletariaat voelt er weinig voor om uit het betrekkelijk goed met levensmiddelen voorziene dorp naar de stad met haar hongerrantsoenen te verhuizen.

Op deze wijze heeft de politiek van de regeering den spontanen normalen trek van de plattelandsbevolking naar de steden tegengehouden, hetgeen Stalin thans door dwangovereenkomsten met de Kolchosen voor de levering van arbeiders wil compenseeren. De betreffende decreten werden reeds in het voorjaar van 1930 uitgevaardigd. Zij hebben tot nu toe slechts weinig succes gehad en zullen ook in de toekomst weinig baten.

* *

Wat de mechaniseering van den arbeid betreft, deze eischt veel kapitaal, waaraan het de Sovjetregeering ontbreekt. Voorts moeten voor een doelmatig gebruik van de machines de arbeiders geschoold zijn en hiermede komen wij tot de tweede wonde plek van het Sovjetregime, waarop Stalin heeft gewezen.

Stalin klaagt er over, dat de arbeiders zoo beweeglijk zijn geworden. „Men treft slechts weinig ondernemingen aan,” zegt hij „waarbij niet minstens 30 tot 40 pCt. van de werklieden elk halfjaar of elk kwartaal van betrekking verandert.” Hierdoor is het niet mogelijk de arbeiders in een bepaald vak te bekwaamen en de fabrieken, waarin thans ingewikkelde machines worden gebruikt, hebben juist behoefte aan geschoolde arbeiders. De oorzaak van de beweeglijkheid der arbeiders en van het daarmee gepaard gaande gebrek aan vakkennis ligt, volgens Stalin, in de nivelleering van de loonen. De arbeider vindt het niet de moeite waard een bepaald vak te leeren, omdat hij voor beter werk toch geen hooger loon krijgt. De arbeiders zoeken dus steeds nieuwe betrekkingen, daar waar zij gemakkelijker in hun levensonderhoud kunnen voorzien en waar de woningtoestanden iets beter zijn. Derhalve beveelt Stalin een sterk gedifferentieerd loon en verhooging van het welvaartspeel der arbeiders aan.

Dit deel van Stalin's rede heeft juist op de buitenlandsche correspondenten den grootsten indruk gemaakt. Zij hebben uit deze uitspraak afgeleid, dat Stalin de socialistische grondbeginselen voor de organisatie van het bedrijfsleven heeft laten varen en tot de kapitalistische methoden wil terugkeeren. De omstandigheden rechtvaardigen deze bewering echter in geenen deele.

In de eerste plaats is het principiële verkeerd om in het vaststellen van het loon overeenkomstig de bekwaamheid van den arbeider een specifiek kapitalistisch verschijnsel te zien, dat in strijd is met de socialistische opvattingen. Het socialisme verlangt de afschaffing van elk zonder arbeid verkregen inkomen, het verlangt echter in geene deele, dat de bekwame arbeider op dezelfde basis als de onbekwame en de geschoolde op dezelfde basis als de ongeschoolde wordt beloond. Marx was communist, maar hij was ervan overtuigd, dat het communistische principe van loon naar behoefte slechts als een ideaal van de verre toekomst kon worden beschouwd. Het zal slechts dan voor verwezenlijking vatbaar zijn, wanneer de opbrengst van de maatschappij zoo groot zou worden, dat men geen grenzen aan de behoeftebevrediging behoeft te stellen. Tot dat tijdstip moet een ieder naar verdienste worden beloond, en juist deze wijze van belooning was, volgens Marx, specifiek socialistisch. Dus huldigt Stalin, door een gedifferentieerd loon aan te bevelen, geenszins de

principes van het kapitalisme, zooals ons de buitenlandsche correspondenten willen verzekeren.

In de tweede plaats vergissen de correspondenten zich, wanneer zij meenen, dat het principe van loon naar bekwaamheid iets nieuws voor Sovjet-Rusland beteekent. Het principe van gelijk loon werd door de Sovjetregering reeds in de jaren van het z.g. oorlogscommunisme verworpen. Wij zouden hier talrijke uitingen van communistische leiders uit de laatste tien jaren kunnen citeeren, waarin zij het principe van gelijk loon juist als „kleinburgerlijk” brandmerken. Het loon van de arbeiders in den bloeitijd van het N.E.P.-stelsel was inderdaad sterk gedifferentieerd.

Dat Stalin zich genoodzaakt ziet, tot deze oude kwestie terug te keeren, is te verklaren uit de bijzondere omstandigheden, waaronder het Vijfjarenplan zich ontwikkelt.

Indien men zelfs den geschoolden arbeider slechts een stuk brood en eenige vierkante Meters woonruimte kan geven, kan men den ongeschoolden arbeider moeilijk nog minder geven. Eerst wanneer het loonpeil zal zijn gestegen, kan men tot differentieering overgaan. Wanneer echter alle middelen van de volkshuishouding in dienst worden gesteld van de snelle uitbreiding van de industrie, moet het arbeidsloon onvoldoende blijven en klinkt de aanbeveling van den Russische dictator om het arbeidsloon te differentieeren en te verhoogen, platonisch.

Voorts toont Stalin aan, dat in de Sovjetbedrijven de band tusschen den arbeider en zijn machine is verbroken, waardoor de slijtage veel grooter is.

Stalin wil dezen band herstellen. Voor zooverre de onpersoonlijkheid van de machine met de arbeidsweek van vijf dagen verband houdt, acht hij het zelfs wenschelijk om deze zoo veel geprezen aanwinst van de revolutie op te geven, zooals vele groote Sovjetondernemingen ook reeds hebben gedaan.

De Sovjetregering heeft reeds sedert het begin van dit jaar den strijd tegen de „onpersoonlijkheid” van de machines aangebonden. De resultaten kunnen echter niet zeer groot zijn, daar dit in strijd is met de algemeene tendens van de Sovjetregering, om met weinig kapitaal de productie zooveel mogelijk op te voeren. Dit noopt tot arbeid in ploegen, waarbij de band tusschen den arbeider en zijn machine verloren gaat. De snelle slijtage van de machines is juist de keerzijde van de vlugge uitbreiding van de productie. En zoolang het te hoog opgevoerde productieplan wordt voortgezet, zullen ook de machines sneller slijten.

Stalin wijst er op, dat de snelle industrialisatie van het land een verhooging van de technische bekwaamheid van de groote massa vereischt. Daarbij veroorzaakt hij de tendens van de autoriteiten om de bekende en flinke vertegenwoordigers van de partijlooze goed onderlegde arbeiders achteruit te zetten en de minder begaafde en minder vlijtige jonge partijleden op den voorgrond te plaatsen.

Ook de tendens van het communisme om uit de arbeidersklasse nieuwe technische krachten te vormen, is niet nieuw. Het spreekt vanzelf, dat het niet onmogelijk is om uit de arbeidersklasse een nieuwen technischen staf te vormen. De fout, die de communisten daarbij hebben gemaakt, is, dat zij voor het proletariaat een nieuwen korteren en gemakkelijkeren weg voor wetenschappelijke vorming willen ontdekken, omdat zij meenen, dat een slecht onderlegde arbeidersjeugd met succes hogere studies kan volgen. De gevolgen van deze tendens zijn de algemeene achteruitgang van het wetenschappelijk peil op de Russische hoogeschoolen. De nieuwe technici zijn over het algemeen veel minder ontwikkeld dan de ouderen.

Uit de rede van Stalin blijkt, dat ook een groot gedeelte van de intelligente arbeiders zich niet onder de communistische partij wil scharen. De aanbeveling van Stalin, om de partijloozen in hun beroep op gelijken voet te behandelen als de partijleden, kan men niet ernstig opvatten. Communisme veronderstelt een

nauwen band tusschen bedrijf en politiek; zijn grondbeginsel luidt, dat de hoogste betrekkingen in het bedrijfsleven door partijleden moeten worden bekleed en aan dit principe valt in werkelijkheid niets te veranderen.

Daar de opleiding van nieuwe wetenschappelijke leiders gebrekkig blijft, kunnen de oude leiders niet door hen worden vervangen. De vervolgingen van de oude wetenschappelijke leiders brengen voor de productie slechte resultaten mede en de Sovjetregering ziet zich steeds weder genoodzaakt daarvan af te zien en de oude leiders eenigermate aan te moedigen. Zoo was het na het beruchte Schachty-proces en zulks gelast Stalin ook thans, nu alle gevangnissen en concentratiekampen overbevolkt zijn met de voortreffelijkste vertegenwoordigers van de oude Russische wetenschap. Daarmede is de verdenking van den „Schaedlingsarbeit” in geen deele van de baan. „Er bestaan schadelijke wezens,” zegt Stalin, „en zij zullen er blijven; maar... er bestaan niet veel actieve schadelijke wezens meer... Het zou derhalve niet verstandig zijn bijna elken technicus en ingenieur van de oude school als een doortrapt misdadiger en schadelijk wezen te beschouwen”. Stalin helt ook tot de oude, nog in 1923 verkondigde, idee over, dat de socialistische fabrieken eigenmachtig door de directieuren moeten worden beheerd. Dit denkbeeld was niet voor verwezenlijking vatbaar, — alle socialistische ondernemingen worden door talrijke colleges bestuurd.

Stalin's woord is voor de GPU van beslissende betekenis. Het is te hopen, dat een gedeelte van de in concentratiekampen en gevangnissen opgesloten personen hun vrijheid zullen terugkrijgen. Zij zullen moeten werken. Het is echter de vraag, of zij in deze vergiftigde atmosfeer goed werk zullen kunnen leveren. Het spreekt ongetwijfeld vanzelf, dat zij de socialistische ondernemingen nooit eigenmachtig zullen besturen, en evenals vroeger de verantwoordelijkheid op talloze colleges zullen trachten af te wentelen.

Tenslotte hecht Stalin groote waarde aan het rendabel maken van de industrie. Hij beveelt te dien einde de ontbinding aan van de groote vereenigingen, die 100 tot 200 ondernemingen omvatten. Tot dusverre gingen de groote investeringen ten koste van de „lichte” industrie, den landbouw en de staatsfinanciën. Deze inkomsten zijn thans echter niet meer voldoende en nu moet de „zware” industrie steun verleen; men moet haar zoo rationeel inrichten, dat zij rendabel wordt. Daarbij constateert Stalin een verontrustend verschijnsel, n.l. het verdwijnen van de exploitatierekening. „Tengevolge van de oneconomische bedrijfsleiding”, zegt Stalin, „is gebleken, dat in tal van onze ondernemingen de grondprincipes van de bedrijfsvoering geheel zijn verdwenen. In tal van ondernemingen en bedrijfsorganisaties wordt feitelijk reeds sedert langen tijd niet meer gecalculereerd, worden niet langer exploitatierekeningen opgesteld, enz. De leiders verwachten blijkbaar, dat de Staatsbank toch de noodige bedragen te harer beschikking zal stellen”.

* *

Stalin schijnt der meening te zijn toegedaan, dat na zijn rede alles weder in orde zal komen en hij eindigt zijn uiteenzettingen met de verzekering van de realiteit van het productieplan, dat daarom ook strikt moet worden verwezenlijkt. Zijn meening, dat de moeilijkheden kunnen worden overwonnen, is echter de uitdrukking van een ongegrond optimisme. De door hem beschreven verontrustende verschijnselen zijn het gevolg van een te hoog opgevoerd economisch plan en zoolang dit blijft bestaan, kan een wezenlijke verandering in de huidige omstandigheden niet worden verwacht. De samenvoeging van ondernemingen tot reusachtige vereenigingen is juist de natuurlijke methode om het plan te verwezenlijken. Wat de groote ondernemingen van de „zware” industrie, die thans in het leven worden geroepen, betreft, zij er op gewezen, dat zij

worden opgericht zonder rekening te houden met de rentabiliteit. Het is voldoende hier één voorbeeld te noemen. In Magnitogorsk (Zuid-Oeral) wordt een enorme staalindustrie, na de Amerikaansche de grootste ter wereld, opgericht, en deze industrie moet de kolen betrekken uit het Kusnetz-district, dat daar 2.400 K.M. van verwijderd ligt.

En wat het verdwijnen van de exploitatierekening betreft, zoo is dit geen toeval. De exploitatierekening bestond in den bloeitijd van de N.E.P., zij is echter sedert het in werking treden van het Vijfjarenplan verdwenen, omdat de „Planwirtschaft“ het marktverkeer afgeschaft en het geldsysteem geheel ontwricht heeft. Zoolang de huidige organisatie echter blijft bestaan, zullen de pogingen om de exploitatierekening weder in te voeren geen succes hebben.

De rede van Stalin is van groote beteekenis. Zij toont duidelijk de moeilijkheden van den communistischen Staat. De middelen echter, die hij ter bestrijding voorstelt, zijn niet nieuw en zij hebben hun onvolmaaktheid reeds bewezen. Deze rede beteekent bovendien geenszins een verandering van de Sovjetpolitiek tot kapitalistische bedrijfsmethoden. Ondanks alle moeilijkheden blijft het communisme aan zijn principes vasthouden.

AANTEKENINGEN.

Indexcijfers van groothandelsprijzen.

„The Economist“ schrijft: De prijsverbetering van een aantal belangrijke groothandelsartikelen gedurende de tweede helft van Juni, als gevolg van het moratorium-voorstel van Hoover, was helaas slechts van korten duur en de dalende tendens werd in Juli weder voortgezet, zoodat ons indexcijfer daalde van 63.6 aan het einde van Juni tot 62.5 einde Juli:

Gemiddelde 1927 = 100

	Juli 1930	April 1931	Mei 1931	Juni 1931	Juli 1931
Granen en Vleesch....	84.2	70.0	69.0	68.8	68.5
Andere Voedings- en Genotmiddelen....	76.3	66.6	63.5	60.2	60.0
Weefstoffen	63.6	50.8	48.2	48.4	47.1
Delfstoffen	82.1	72.0	69.5	72.4	69.7
Diversen	81.5	68.6	68.2	68.7	67.6
Totaal	77.6	65.4	63.6	63.6	62.5

	Prijzen Toe-(+) of afnemning(-) in perc. vergeleken met			Prijzen Toe-(+) of afnemning(-) in perc. vergeleken met			Prijzen Toe-(+) of afnemning(-) in perc. vergeleken met	
	een maand geleden	een jaar geleden		een maand geleden	een jaar geleden		een maand geleden	een jaar geleden
Tarwe (buitentl.) ...	-10,6	-39,2	Katoen (Am.)	-14,9	-36,5	Hout (Eng.)	-7,1
„ (Eng.)	+5,6	-22,2	„ (Egypt.)	-15,8	-43,0	„ (Zweedsch)	-5,6
Meel	-7,2	-38,3	Garen	-5,6	-24,4	Cement
Gerst	-1,4	-1,4	Laken	-2,5	-15,4	Huiden	+12,9	-13,7
Haver	-1,2	+11,2	Wol (Eng.)	+14,3	-27,3	Leder	-2,6
Mais	-2,9	-40,0	„ (Austr.)	-4,8	-20,0	Benzine No. 1....	-6,9	-22,9
Rijst	+11,6	-31,1	„ (tops)	+6,8	-11,3	Petroleum	-12,5
Aardappelen	-22,2	+16,7	Zijde	+5,4	-25,0	Stookolie	-3,8	-7,4
Rundvleesch (Eng.)	+3,1	-8,6	Vlas	+3,0	-38,4	Lijnolie	-5,6	-52,4
„ (Arg.)	+26,7	-18,5	Hennep	-5,6	-27,7	Talk	-2,6	-36,7
Schapenvl. (Eng.) ..	-5,1	-15,8	Jute	-5,6	-21,5	Rubber	-13,5	-45,9
„ (N. Z.) ..	-2,5	-2,5	Weefstoffen	-2,7	-25,9	Soda
Varkensvl. (Deensch)	+8,5	-27,3	Ruw-IJzer	-13,3	Amm. Sulphaat
Granen en Vleesch..	-0,4	-18,6	Stalen rails	Creosoot	-3,3
Thee	+11,2	-30,3	IJzeren staven ...	-4,8	-7,0	Diversen	-1,6	-17,1
Koffie	-1,0	-32,4	Blik	-1,9	-26,4			
Cacao	-4,5	-28,8	Kolen (Welsch exp.)			
Rietsuiker	-4,8	„ (Dur. Gas.)	-6,5			
Bietsuiker	-1,8	-3,6	„ (huisbrand)	+2,6			
Kaas (Can.)	-1,4	-15,7	Lood	-6,7	-29,1			
Boter (Deensche) ...	-1,8	-28,2	Tin	-4,4	-19,7			
Kokosolie	-2,5	-37,0	Koper	-12,4	-32,4			
Tabak	-6,7	Ongez. Zink	-10,0	-24,8			
Andere voedings- en Genotmiddelen...	-0,3	-21,4	Delfstoffen	-3,7	-15,1			

Uit de volgende tabel blijkt, dat alle vijf groepen aan de daling hebben medegewerkt. Deze was echter het sterkst bij de „Delfstoffen“, doordat in het bijzonder de koperprijs weder aanzienlijk achteruitliep. In de groep „Diversen“, waarin rubber weder tot nieuwe laagtere records daalde, hield de sterke prijsstijging van huiden, een al te groote daling tengevolge van den prijsval van andere artikelen, tegen.

De volgende tabel toont ons indexcijfer, herleid tot een percentage voor 1913:

Gemiddelde 1913 = 100.

Data	Granen en vleesch	Andere voedings- en genotm.	Weefstoffen	Delfstoffen	Diversen	Totaal
Gemiddelde 1924..	159.9	169.9	210.6	145.2	131.5	159.3
„ 1928..	145.0	149.4	161.7	111.9	119.3	135.1
„ 1929..	135.6	138.8	141.9	116.2	112.7	127.2
„ 1930..	113.4	122.9	99.1	101.6	101.5	106.8
Einde Juli 1930..	117.9	121.5	97.9	99.8	101.5	106.9
„ Jan. 1931..	94.3	110.8	75.8	91.5	90.4	91.3
„ Febr. „ ..	92.9	108.4	78.0	93.5	90.5	91.6
„ Maart „ ..	93.6	106.8	82.7	90.6	87.1	91.1
„ April „ ..	98.0	106.1	78.2	87.5	85.4	90.0
„ Mei „ ..	96.6	101.2	74.2	84.5	84.9	87.5
„ Juni „ ..	96.3	95.9	74.5	88.0	85.6	87.5
„ Juli „ ..	95.9	95.6	72.5	84.7	84.2	86.0

Indien men 1924 (in plaats van 1913) op 100 stelt, bedraagt ons indexcijfer voor Juli 54, tegenover 55 einde Juni en 67.1 een jaar geleden. Men ziet dus, dat de daling ten opzichte van Juli 1930 niet minder dan 19.5 pCt. bedraagt.

Voorts volgt hier nog een overzicht van het prijsverloop in een aantal belangrijke landen (blz. 723).

De volgende opmerkingen zijn ontleend aan de desbetreffende maandpublicatie van het Centraal Bureau voor de Statistiek en hebben betrekking op de Nederlandsche indexcijfers 1913 = 100.

Het algemeen indexcijfer der groothandelsprijzen heeft in Juni 1931 het peil van vóór den oorlog (1913) bereikt.

Bij beschouwing der indexcijfers over Juni 1931 in vergelijking met die der voorgaande maand, blijkt, dat het algemeen indexcijfer met 2 (2.0 pCt.), dat der voedingsmiddelen met 3 (2.8 pCt.) is gedaald.

Tegenover een prijsstijging van 8 artikelen (5 voedingsmiddelen) met in totaal 27 punten (w.o. kaas met 8 en eieren met 7 punten), staat een prijsdaling

	Ver. Staten ¹⁾	Frankrijk	Italië	Duitsch-land ²⁾	Zwitserland	Zweden	Nederland ³⁾	Japan
November 1913..	70 ⁴	100 ⁶	100	100	100 ⁷	100	100	100
November 1918..	..	358	438	367	392	214
Hoogste 1920..	..	591	679	..	325	366	297	322
Gemiddelde 1925..	104 ⁵	547	646	142 ⁶	—	161	155	202
" 1926..	100 ⁵	703	654	134	145	149	145	179
" 1927..	95	618	527	138	142	146	148	170
" 1928..	98	621	491	140	145	148	149	171
" 1929..	96	611	481	137	141	140	142	166
" 1930..	86	533	411	125	126	122	117	137
Mei 1930..	89	541	420	126	128	123	118	143
Juni ..	87	533	412	125	126	123	118	137
Juli ..	84	538	402	125	126	121	115	133
Augustus ..	84	532	403	125	126	121	114	133
September ..	84	525	398	123	123	119	112	130
October ..	83	509	387	120	122	118	111	124
November ..	80	494	379	120	120	117	110	123
December ..	78	488	369	118	117	117	107	121
Januari 1931..	77	484	362	115	115	115	105	120
Februari ..	75	482	358	114	115	114	104	119
Maart ..	74	482	356	114	114	113	103	120
April ..	73	484	353	114	112	112	102	119
Mei ..	71	471	347	113	111	111	102	116
Juni	469	339	112	110	110	100	..

¹⁾ Bureau of Labour. ²⁾ Stat. Reichsamt. ³⁾ Sedert 1922 gebaseerd op 48 artikelen. ⁴⁾ 1926 = 100. ⁵⁾ Jaargemiddelde. ⁶⁾ Sedert October 1923: Juli 1914 = 100. ⁷⁾ Midden 1914 = 100.

van 23 artikelen (15 voedingsmiddelen) met in totaal 132 punten (w.o. lamsvleesch met 17, kalfsvleesch met 14 en peper met 10 punten).

De stijging van Mei tot Juni, in procenten uitgedrukt, is als volgt: eieren 8.2, kaas 8.1, tin 5.6, lijnolie 4.0, terpentijnolie 2.5, boter 1.6, rundvleesch 1.1 en suiker 0.6; de daling was voor kalfsvleesch 17.9, paardehuiden 12.5, mais 12.3, varkensvleesch 11.4, rogge 9.6, lamsvleesch 8.7, peper 8.0, hout (Zweedsch vuren) 6.9, tarwe 6.4, kaas 6.2, melk 6.1, rijst 5.4, haver 4.9, runderhuiden 4.3, groene erwten 3.5, hooi 3.5, ruwe katoen 3.1, petroleum 2.4, thee 2.1, zilver 1.9, aardappelen 1.5, zwavelzure ammoniak 1.0 en gerst 0.4.

MAANDCIJFERS.

EMISSIES IN JULI 1931.

Prov. en Gemeentelijke Leeningen ¹⁾ f 20.525.425,— zijnde:

Nederland

Prov. Utrecht	f 1.446.000 ²⁾ 4% obl.	
à 100 %	f 1.446.000,—	
Prov. Zuid-Holland	f 2.000.000 4% obl. à	
100½ %	2.010.000,—	
Gem. Aalsmeer	f 730.000	
4 % obl. à 97¼ % ..	709.925,—	
Gem. Amsterdam	f 10.000.000 4 % obl. à	
98½ %	9.850.000,—	
Gem. Hillegersberg	f 700.000 4 % obl. à	
98½ %	689.500,—	

Noorwegen

Stad Oslo	f 6.000.000	
4½ % obl. à 97 % ..	5.820.000,—	

Bank- en Credietinstellingen, 120.000,— zijnde:

Nederland

Obligatiën	
Coöp. Grondkapitaal- bank v. d. Landb. U. A., Utrecht	f 120.000 ³⁾ 4 % obl.
à f 100 %	f 120.000,—

Industriële Ondernemingen, 600.000,— zijnde:

België

Obligatiën	
N.V. Brasserie de la Chasse Royale	f 600.000 6½ % winstd. obl. à 100 % . f 600.000,—

Diversen f 2.925.000,— zijnde:

Nederland

Obligatiën

Mag. „De Bijenkorf”,
A'dam f 3.000.000 ⁴⁾
4½ % Eerste hyp. obl.
à 97½ % f 2.925.000,—

Kerkelijke Leeningen „ 1.878.313,75 zijnde:

Nederland f 1.295.032,50
Amerika „ 72.681,25
België „ 273.000,—
Duitschland „ 237.600,—

Totaal.... f 26.048.738,75

Totaal der emissies in Januari f 10.677.072,50
Februari ... „ 13.720.717,50
Maart „ 32.326.887,50
April „ 22.246.295,51
Mei „ 107.262.528,75
Juni „ 8.316.010,—
Juli „ 26.048.738,75

Algemeen Totaal f 220.598.250,51

¹⁾ Conversieleening:

Gem. Tilburg f 7.635.000 4 % obl. à 99 %.

²⁾ Bovendien f 533.000 voor conversie.

³⁾ Bovendien f 880.000 voor conversie.

⁴⁾ Bovendien f 3.000.000 voor conversie.

Bovendien:

f 13.520.000,— 3/4 m. Schatkistpromessen à f .993,11.

„ 3.660.000,— 6/12 m. „ „ „ 987,15.

„ 6.372.000,— 3 % Schatkistbiljetten „ „ 1000,—.

Voorts werd in de afgelopen maand hier te lande de inschrijving opengesteld op een beperkt bedrag:

Aand. van Fr. Frs. 500 Union Industrielle, Electrique et

Minière Franco-Belge à 120 % (Introductie);

5½ % obl. „Anciens Etablissements Bouly”, S. A. Parijs f 1.000.000 à 93 % (Introductie);

4 % obl. Chemins de Fer du Midi à 95 % (Conversie Introductie).

De Kerkelijke Leeningen zijn als volgt onderverdeeld:

	Guldens	voet	Rente- pCt.	Emissie- koers pCt.
St. Carolus-Ziekenhuis, 's Bosch ...	210.000	4		97
Orde der E. E. P. P. Carmelieten, Gent	280.000	5		97½
R.K. Par. Kerkbest. v. d. H. Mar- tinus, Voorburg (f 98.000 voor conversie)	200.000	4		97½
St. Alphonsus Stichting, A'dam ...	300.000	4		99½
R.K. Par. v. d. H. Martha, Den Haag	575.000	4		97½
R.K. Par. v. d. H. Hildegardis, Rot- terdam	134.000	4		98
Orde der E. E. Paters Camillianen, München—Gladbach	240.000	7		99
Bisdom Richmond	\$ 29.000	5		100¼

GIRO-KANTOOR DER GEMEENTE AMSTERDAM.

	April 1931		April 1930	
	In miljoenen	Aantal	In miljoenen	Aantal
Giro's (eenzijdige ver- melding)				
Girobetalingen aan gemeentestellingen	f 55.1	32.930	f 31.2	27.972
Girobetalingen aan particulieren	„ 23.4	150.558	„ 22.3	125.753
Geldomzet.				
Ontvangsten	„ 5.3	7.416	„ 5.2	7.289
Betalingen	„ 8.6	35.790	„ 8.3	32.912
Part. rekeninghouders	„ 31.2 ¹⁾	44.020 ²⁾	„ 23.2 ¹⁾	39.629 ²⁾
Waarvan rekeningh. welke gelden voor 1 jaar vast hebben gedeponeerd	„ 9.8	4.349 ²⁾	„ 9.9	4.108 ²⁾

¹⁾ Gemiddeld saldo te goed. ²⁾ Einde der maand.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTO'S.

Ned. Bk.	Disc. Wissels. 2 16 Mei '31	Lissabon 7 8 Aug. '31
	Bel. Binn. Eff. 2 1/2 16 Mei '31	Londen 4 30 Juli '31
	Vrsch. in R.C. 2 1/2 16 Mei '31	Madrid 6 23 Juli '31
Athene	9 2 Dec. '28	N.-York F.R.B. 1 1/2 7 Mei '31
Batavia	4 1/2 10 Mrt. '30	Oslo 4 8 Nov. '30
Belgrado	7 1/2 20 Juli '31	Parijs 2 2 Jan. '31
Berlijn	10 12 Aug. '31	Praag 4 24 Juni '30
Boekarest	8 1 Apr. '31	Pretoria 5 12 Mrt. '31
Brussel	2 1/2 31 Juli '30	Rome 5 1/2 19 Mei '30
Budapest	9 23 Juli '31	Stockholm .. 4 31 Juli '31
Calcutta	6 28 Mei '31	Tokio 5.1 6 Oct. '30
Dantzig	7 10 Aug. '30	Weenen 10.22 Juli '31
Helsingfors	6 26 Aug. '30	Warschau 7 1/2 3 Oct. '30
Kopenhagen	3 1/2 12 Nov. '30	Zwits. Nat. Bk. 2 23 Jan. '31

OPEN MARKT.

	1931				1930	1929	1914
	8 Aug.	3/8 Aug.	27 Juli/1 Aug.	20/25 Juli			
Amsterdam Partic. disc.	113/16-7/8	113/16-2	17/8-2	111/16 21/8	113/16 15/16	43/4-5	31/8-3/16
Prolong.	—	1 1/4-2	2-1/2	1 1/2-2 1/4	1 1/2-2 1/4	3 3/4-4 1/2	2 1/4-3/4
Londen Daggeld...	3-1/2	3-4 1/2	2 1/4-3 1/4	1 1/2-2 1/2	1 1/2-2 1/2	3-5 1/4	1 1/2-2
Partic. disc.	45/16-3/8	45/16-3/8	37/16-45/8	23/8-3 1/16	2 1/4-5 1/16	5 1/8-1/2	2 1/4-3/4
Berlijn Daggeld...	—	—	—	—	2 1/4-6	6 1/2-10	—
Partic. disc.	—	—	—	—	3 1/4-3/8	7 1/8-1/4	2 1/8-1/2
30-55 d...	—	—	—	—	3 1/4-3/8	7 1/8-1/4	2 1/8-1/2
56-90 d...	—	—	—	—	—	—	—
Waren-wissel.	—	—	—	—	3 3/4	7 5/8-8	—
New York Daggeld (1)	1 1/2-3/4	1 1/2-3/4	1 1/2-3/4	1 1/2-3/4	2-3/4	7-12 1/4	1 3/4-2 1/4
Partic. disc.	1	1	1	1	2-1/4	5-1/8	—

1) Koers van 7 Aug. en daaraan voorafgaande weken t/m Vrijdag.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York *)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brussel *)	Batavia 1)
4 Aug. 1931	2.47 1/8	12.04 1/2	58.85	9.72 1/2	34.59	99 3/4
5 " 1931	2.48 1/16	12.03 3/4	58.85	9.72 1/2	34.56	99 3/4
6 " 1931	2.48 1/8	12.04 1/2	58.85	9.72 1/2	34.59	99 3/4
7 " 1931	2.48 1/4	12.04 1/2	58.85	9.72	34.58	99 3/4
8 " 1931	2.48 3/8	12.04 1/2	58.85	9.72 1/2	34.59	99 3/4
10 " 1931	2.48 9/16	12.05	58.85	9.72 1/2	34.57 1/2	99 3/4
Laagsted. w. 1)	2.47 13/16	12.03 3/4	57.50	9.71 3/4	34.55	99 3/4
Hoogste d. w. 1)	2.48 1/4	12.05 1/8	58.80	9.72 1/2	34.60	99 3/4
3 Aug. 1931	2.47 1/8	12.04 1/2	58.85	9.72 1/2	34.61	99 3/4
27 Juli 1931	2.48 1/8	12.04 1/2	58.85	9.72 1/2	34.61	99 3/8
Muntpariteit	2.48 3/4	12.10 3/4	59.26	9.75	34.59	100

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag 1)	Boekarest 1)	Milaan **)	Madrid **)
4 Aug. 1931	48.37 1/2	34.90	7.35	1.47 1/2	12.97 1/2	22.35
5 " 1931	48.40	34.90	7.35	1.47 1/2	12.97	21.80
6 " 1931	48.42 1/2	34.90	7.35	1.47 1/2	12.97	21.40
7 " 1931	48.47 1/2	34.90	7.36	1.47 1/2	12.98 1/2	20.90
8 " 1931	48.42 1/2	34.90	7.36	1.47 1/2	—	—
10 " 1931	48.42	34.90	7.36	1.47 1/2	12.98	21.15
Laagsted. w. 1)	48.35	34.80	7.32 1/2	1.47	12.97	20.90
Hoogste d. w. 1)	48.50	34.92 1/2	7.38	1.48	13.—	22.35
3 Aug. 1931	48.34	34.90	7.35	1.47	12.97 1/2	22.40
27 Juli 1931	48.38	34.92 1/2	7.37	1.47 1/2	12.99	22.30
Muntpariteit	48.—	35.10	7.371	1.488	13.09	48.52 1/2

Data	Stockholm *)	Kopen- hagen *)	Oslo *)	Hel- sing- fors 1)	Buenos- Aires 1)	Mont- real 1)
4 Aug. 1931	66.40	66.32 1/2	66.37 1/2	6.23	72 3/4	2.47 3/4
5 " 1931	66.35	66.30	66.32 1/2	6.23	69 1/2	2.47 1/2
6 " 1931	66.35	66.30	66.35	6.23 1/2	69	2.47 1/2
7 " 1931	66.35	66.30	66.32 1/2	6.24	69	2.47 1/2
8 " 1931	66.37 1/2	66.30	66.32	6.24	69	2.47 1/2
10 " 1931	66.37 1/2	66.30	66.35	6.24 1/2	70	2.47 1/2
Laagste d. w. 1)	66.26	66.25	66.26	6.22	68 1/2	2.47 1/2
Hoogste d. w. 1)	66.40	66.33	66.35	6.25 1/2	73	2.47 3/4
3 Aug. 1931	66.40	66.35	66.37 1/2	6.23 1/2	73 3/4	2.47 3/4
27 Juli 1931	66.40	66.30	66.30	6.24	73 3/4	2.47
Muntpariteit	66.67	66.55	66.67	6.26 1/2	95 3/4	2.48 3/4

*) Noteering te Amsterdam. **) Not. te Rotterdam. 1) Part. opgave.

In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	Londen (\$ per £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
4 Aug. 1931	4,85 27/32	3,92 1/32	26,—	40,33 1/2
5 " 1931	4,85 1/8	3,92 1/8	23,50	40,31
6 " 1931	4,85 1/4	3,91 13/16	25,—	40,31 1/2
7 " 1931	4,85 3/8	3,91 9/16	27,—	40,29
8 " 1931	4,85 11/32	3,91 11/16	27,—	40,29 1/2
10 " 1931	4,85 23/32	3,91 11/16	26,50	40,30 1/2
11 Aug. 1930	4,87 7/16	3,93 1/2	23,89 1/2	40,32 1/2
Muntpariteit ..	4,8667	3,90 5/8	23,81 1/4	40 1/16

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings- eenheden	25 Juli 1931	1 Aug. 1931	3/8 Aug. '31 Laagste	8 Aug. '31 Hoogste
Alexandrië ..	Piast. p. £	97 1/2	97 1/2	97 1/16	97 1/2
Athene	Dr. p. £	375	375	374 3/4	375 3/4
Bangkok ...	Sh. p. tical	1/9 9/16	1/9 9/16	1/9 9/16	1/9 11/16
Budapest ...	Pen. p. £	27.85	27.85	27.70	28.00
Buenos Aires	d. p. \$	33 3/8	33 3/8	31 3/16	33 3/16
Calcutta ...	Sh. p. rup.	1/55 1/64	1/54 9/64	1/5 3/4	1/5 13/16
Constantin ..	Piast. p. £	1.025	1.025	1.025	1.025
Hongkong ..	Sh. p. \$	1/0 3/10	1/0 1/10	11 5/8	1/0 3/8
Kobe	Sh. p. yen	2/0 27/64	2/0 13/32	2/0 11/32	2/0 27/64
Lissabon ...	Escu. p. £	110	110	109 1/2	110 1/2
Mexico	\$ per £	9.87 1/2	9.87 1/2	9.85	9.90
Montevideo .	d. per £	25 1/2	22	19 1/2	23
Montreal ...	\$ per £	4.87 3/8	4.87 3/8	4.85 1/8	4.87 3/8
Riod. Janeiro	d. per Mil.	3 1/2	3 7/16	3 1/8	3 7/16
Shanghai ...	Sh. p. tael	1/3 5/32	1/3 5/32	1/2 3/4	1/3
Singapore ...	id. p. \$	2/3 3/4	2/3 3/4	2/3 11/16	2/3 3/4
Valparaiso 1)	\$ per £	39.93	40.00	40.00	40.05
Warschau ..	Zl. p. £	43 1/4	43 3/8	43	43 3/8

1) 90 dg.

ZILVERPRIJS

GOUDPRIJS *)

Londen 1) N.York 2)		Londen	
3 Aug. 1931..	28	3 Aug. 1931....	—
4 " 1931..	13 1/16	4 " 1931....	84 9/16
5 " 1931..	13 1/8	5 " 1931....	84 11/16
6 " 1931..	13 1/16	6 " 1931....	84 11/16
7 " 1931..	12 13/16	7 " 1931....	84 11/16
8 " 1931..	12 13/16	8 " 1931....	84 11/16
9 Aug. 1930..	16	9 Aug. 1930....	84 11/16
27 Juli 1914..	24 13/16	27 Juli 1914....	84/11

1) in pence p. oz. stand. 2) Foreign silver in \$c. p. oz. fine. 3) In sh. p. oz. fine

STAND VAN 's RIJKS KAS.

Vorderingen.	23 Juli 1931	7 Aug. 1931
Saldo van 's Rijks Schatkist bij De Nederlandsche Bank	—	—
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten Voorschotten op ult. Juni 1931 aan de gemeenten verstrekt op aan haar uit te keeren hoofdsom der personeele belasting, aandeel in de hoofdsom der grondbelasting, alsmede van opencenten op die belastingen	408.242,19	168.035,72
Voorschotten aan Ned.-Indië	20.226.343,33	20.226.343,33
Id. aan Suriname	95.609.962,18	89.834.236,38
Id. aan Curaçao	11.905.869,52	11.906.177,08
Id. aan Suriname	6.863.487,48	6.892.367,48
Kasvoord. weg. credietverst. a/h. buitenl. Saldo der postrek. v. Rijkscomptabellen (Vordering o/h. Alg. Burg. Pensioen f.) Id. op andere Staatsbedrijven 1)	123.342.426,01	122.856.658,77
	20.724.042,20	21.474.162,44
	17.108.329,07	16.474.419,71

Verplichtingen.

Voorshot van De Nederl. Bank ing. art. 16 van haar octroof	f 15.000.000,—	f 10.276.858,90
Voorshot van De Nederl. Bank in rek.-crt.	3.647.488,97	—
Daggeldleeningen	17.000.000,—	17.000.000,—
Schatkistbiljetten in omloop	178.814.000,—	185.186.000,—
Schatkistpromessen in omloop	49.004.000,—	74.150.000,—
Waarvan rechtstreeks bij De Nederlandsche Bank geplaatst	—	6.000.000,—
Zilverbons in omloop	2.492.245,50	2.452.212,—
Schuld op ult. Juni '31 a/d. gemeenten verstrekt wegens voor haar door de Rijksadm. geheven gem. ink. belast. en opencenten op de Rijksink. belasting Schuld aan het Alg. Burg. Pensioen f.) Id. a. h. Staatsbedrijf d. P., T. en T.) ..	472.997,53	472.997,53
	7.726.216,99	298.669,32
Id. aan andere Staatsbedrijven 1)	29.986.881,35	30.210.169,06
Id. aan diverse instellingen 1)	1.219.735,96	1.229.735,96
	4.914.060,15	4.857.925,15

1) In regk.-crt. met 's Rijks Schatkist.

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

Vorderingen:	2 Aug. 1931	9 Aug. 1931
Saldo bij de Javasche Bank	—	—
Betaalmiddelen in 's Lands Kas	—	—
w.o. muntbiljetten	—	—
Verplichtingen:		
Voorshot 's Rijks kas e. a. Rijksinstell.	f 88.765.000,—	f 89.858.000,—
Schatkistpromessen	24.500.000,—	24.500.000,—
Schatkistbiljetten	7.060.000,—	7.060.000,—
Muntbiljetten in omloop	8.948.000,—	8.327.000,—
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds.	210.000,—	222.000,—
Idem aan de Ned.-Ind. Postspaarbank.	950.000,—	836.000,—
Voorshot van de Javasche Bank	13.094.000,—	15.285.000,—

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 10 Augustus 1931.

		Activa.		
Binnenl. Wis- (Hfdbk. f 51.627.853,07	sels, Prom., Bijbkn. „ 995.291,66	enz. in disc. Ag. sch. „ 8.292.252,38	f	60.915.397,11
Papier o. h. Buitenl. in disconto	Idem eigen portef. f 229.929.425,—			—
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel. „				229.929.425,—
Beleeningen (Hfdbk. f 30.232.049,48	incl. vrsch. Bijbkn. „ 6.332.822,99	in rek.-crt. Ag. sch. „ 54.661.472,12	f	91.226.344,59
Op Effecten	Op Goederen en Spec. „			88.262.632,86 2.963.711,73
Voorschotten a. h. Rijk	Munt en Muntmateriaal			11.730.418,64
Munt, Goud	Muntmat., Goud			88.688.305,— 545.033.523,53
Munt, Zilver, enz. „	Muntmat., Zilver. „			35.327.427,02
Belegging 1/4 kapitaal, reserves en pensioenfond. „	Gebouwen en Meub. der Bank	Diverse rekeningen		26.922.075,53 5.000.000,— 64.639.797,12
				f 1.159.412.713,54
		Passiva.		
Kapitaal	Reservefonds	Bijzondere reserve		20.000.000,— 7.563.205,59 8.000.000,—
Pensioenfond. „	Bankbiljetten in omloop	Bankassig. in omloop		7.440.681,23 941.160.690,— 54.533,90
Rek.-Cour. f Het Rijk „	Rek.-Cour. f Anderen „			— 171.999.332,27
Diverse rekeningen				3.194.270,55
				f 1.159.412.713,54
Beschikbaar metaalsaldo	Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is. „			223.318.530,48 558.296.325,—

1) Waarvan in het buitenland f 28.846.779,33.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud		Circulatie	Andere opetschb. schulden	Beschikb. Metaal-saldo 1)	Dek-kings-perc.
	Munt	Muntmat.				
10 Aug. '31	88.688	545.034	941.161	172.054	223.319	60
3 „ '31	88.688	514.429	970.899	127.179	198.455	57
27 Juli '31	88.688	497.339	932.034	127.386	197.249	59
20 „ '31	88.688	440.231	920.670	83.487	162.143	56
13 „ '31	88.688	408.729	885.564	61.734	153.968	56
6 „ '31	88.688	408.729	895.585	43.902	157.022	57
11 Aug. '30	64.823	325.820	812.885	18.544	82.999	50
25 Juli '14	65.703	96.410	310.437	6.198	43.521	54

Data	Totaal bedrag disconto's	Schaikst-promessen rechtstreeks	Belee-ningen	Papier op het buitenl.	Diverse reke-ningen 1)
10 Aug. 1931	60.915	6.000	91.226	229.929	64.640
3 „ 1931	58.435	—	107.658	229.821	63.149
27 Juli 1931	60.461	—	92.989	228.719	65.136
20 „ 1931	53.014	—	107.602	228.684	64.179
13 „ 1931	49.830	—	92.709	228.612	53.607
6 „ 1931	43.426	—	97.291	228.522	50.728
11 Aug. 1930	48.253	—	86.037	234.185	47.307
25 Juli 1914	67.947	—	61.686	20.188	509

1) Sedert den bankstaat van 4 Jan. '29 weder op de basis van 1/2 metaaldekking. 2) Sluitpost activa.

SURINAAMSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circu-latie	Andere opetschb. schulden	Discont.	Div. reke-ningen 1)
4 Juli 1931	901	1.380	408	850	521
27 Juni 1931	901	1.332	464	852	560
20 „ 1931	901	1.201	434	842	572
13 „ 1931	896	1.240	534	829	544
5 Juli 1930	911	1.443	512	998	545
5 Juli 1914	645	1.100	560	735	396

1) Sluitp. der activa.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opetschb. schulden	Beschikb. metaal-saldo
8 Aug. 1931	154.300		248.600	22.400	45.900
1 „ 1931	154.600		242.400	22.500	48.640
25 Juli 1931	154.000		241.200	22.100	48.680
11 Juli 1931	115.110	44.851	248.270	29.040	49.037
4 „ 1931	115.105	45.777	243.829	32.238	50.456
27 Juni 1931	115.054	45.549	240.293	37.495	49.487
20 „ 1931	115.364	45.633	243.602	35.997	49.158
9 Aug. 1930	138.805	26.664	270.656	42.152	40.345
10 Aug. 1929	147.881	23.800	309.669	59.692	23.941
25 Juli 1914	22.067	31.907	110.172	12.634	4.842

Data	Dts-conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalb.	Belee-ningen	Diverse reke-ningen 1)	Dek-kings-percentage
8 Aug. 1931		102.700		***	57
1 „ 1931		97.000		***	58
25 Juli 1931		97.300		***	58
11 Juli 1931	9.877	19.411	40.521	31.063	58
4 „ 1931	9.764	19.099	42.738	30.441	58
27 Juni 1931	9.427	20.817	38.101	27.057	58
20 „ 1931	9.379	20.556	38.218	31.389	58
9 Aug. 1930	10.506	32.133	44.038	51.484	53
10 Aug. 1929	11.496	38.863	125.668	23.839	46
25 Juli 1914	7.259	6.395	75.541	2.228	44

1) Sluitpost activa.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Bankbilj. in Banking Departm.	Bankbilj. in Circulatie	Other Securities Disc. and Advances	Securities
5 Aug. 1931	134.828	365.252	43.265	9.019	23.283
29 Juli 1931	133.310	359.362	32.673	9.696	26.604
22 „ 1931	150.045	356.098	52.676	7.099	31.977
15 „ 1931	165.200	358.913	65.078	7.407	30.164
8 „ 1931	165.811	359.258	65.362	7.102	27.837
1 „ 1931	164.421	357.429	65.842	34.319	28.746
6 Aug. 1930	153.595	372.978	39.608	7.960	23.614
22 Juli 1914	40.164		29.317		33.633

Data	Gov. Sec.	Public Depos.	Other Deposits Bankers	Other Accounts	Reserve	Dek-kings-perc. 1)
5 Aug. '31	49.311	11.438	63.437	33.175	44.576	41 ³ / ₁₆
29 Juli '31	52.561	15.219	55.798	33.687	33.948	32 ¹³ / ₃₂
22 „ '31	34.376	16.373	60.179	32.764	53.946	49 ⁵ / ₁₆
15 „ '31	30.021	15.676	66.429	33.705	66.287	57 ⁷ / ₃₂
8 „ '31	31.826	15.734	64.543	34.986	66.553	57 ²³ / ₃₂
1 „ '31	32.931	11.490	99.402	34.091	66.992	46 ³ / ₁₀
6 Aug. '30	53.146	8.866	61.552	36.787	40.617	37 ¹³ / ₁₀
22 Juli '14	11.005	13.736		42.185	29.297	52

1) Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud	Zilver	Te goed in het buitenl.	Wissels	Waarv. op het buitenl.	Belee-ningen	Renteloos voorschot a. d. Staat
31 Juli '31	58.407	873	11.218	19.588	15.024	2.860	3.200
24 „ '31	57.893	809	9.476	21.515	16.068	2.757	3.200
17 „ '31	56.647	856	8.659	21.553	16.990	2.839	3.200
10 „ '31	56.227	855	8.030	21.909	17.603	2.822	3.200
1 Aug. '30	46.061	379	7.067	23.868	18.946	2.841	3.200
23 Juli '14	4.104	640	—	1.541		8	769

Data	Bons v. d. zelfst. amort. k.	Diver-sen 1)	Circulatie	Rekg. Courant		
				Staat	Zelfst. amort. k.	Parti-culieren
31 Juli '31	5.065	3.462	79.862	1.333	7.970	14.736
24 „ '31	5.082	2.092	77.766	1.826	8.012	14.621
17 „ '31	5.082	2.457	77.954	1.665	8.022	12.935
10 „ '31	5.082	2.208	78.186	1.528	8.022	12.935
1 Aug. '30	5.304	2.520	74.008	3.874	5.026	6.888
23 Juli '14	—	—	5.912	401	—	943

1) Sluitpost activa.

DUITSCHER RIJKSBANK.

Voornaamste posten in miljoenen Reichsmark.

Data	Goud	Daarvan bij buitenl. circ. banken 1)	Deviezen als goud-dekking geldende	Andere wissels en cheques	Beleeningen
7 Aug. 1931	1.365,0	99,6	307,2	3.462,7	167,5
31 Juli 1931	1.363,3	99,6	246,3	3.272,6	347,0
23 " 1931	1.352,8	65,5	159,5	2.863,7	316,4
15 " 1931	1.386,1	81,7	124,4	2.676,8	386,0
7 " 1931	1.421,8	116,8	371,0	2.555,0	224,5
7 Aug. 1930	2.619,0	149,8	317,3	1.588,6	55,7
30 Juli 1914	1.356,9	—	—	750,9	50,2

Data	Effecten	Diverse Activa ²⁾	Circulatie	Rekg.-Crt.	Diverse Passiva
7 Aug. 1931	102,7	818,8	4.375,6	780,6	765,8
31 Juli 1931	102,9	908,8	4.453,7	833,8	763,9
23 " 1931	102,3	920,5	4.194,6	585,0	737,0
15 " 1931	102,3	856,4	4.161,8	307,1	720,2
7 " 1931	102,3	861,4	4.110,4	342,8	692,0
7 Aug. 1930	100,9	684,9	4.398,3	421,7	220,6
30 Juli 1914	330,8	200,4	1.890,9	944,-	40,0

1) Onbelast. 2) W.o. Rentenbankscheine 7 Aug., 31, 23, 15, 7 Juli '31
7 Aug. '30, resp. 18; 8; 18; 13; 19; 49 mill.

NATIONALE BANK VAN BELGIË.

Voornaamste posten in miljoenen Belgas.

Data 1931	Goud		Goud en zilver b. d. schatkist	Binnen- en buitenlandse wissels	Beleeningen op Belgische Staatsfondsen	Voorsch. ald. Staat voor ingetrokken markten	Circulatie	Rekg. Crt.	
	Munt en metaal	Te goed in en wissels op het buitenl.						Schatkist	Partic.
6 Aug.	1565	842	—	834	42	290	3.358	70	185
30 Juli	1538	874	—	831	43	290	3.358	99	160
23 "	1493	894	—	796	47	290	3.317	82	160
16 "	1472	888	—	750	53	290	3.318	69	105
9 "	1439	918	—	738	35	290	3.316	7	119
7 Aug. 1930	1208	833	67	768	35	311	3.061	2	114

1) 1930.

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Goudvoorraad		Wettig betaalmiddel, Zilver etc.	Wissels	
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes		In herdisc. v. d. member banks	In de open markt gekocht
29 Juli '31	3.443,6	2.088,5	175,0	183,0	66,5
22 " '31	3.424,3	2.032,4	173,6	181,6	67,0
15 " '31	3.409,1	2.020,2	172,0	161,8	70,4
8 " '31	3.427,9	1.994,4	164,0	162,4	91,8
1 " '31	3.412,0	1.963,7	167,3	150,2	103,3
24 Juni '31	3.382,6	1.933,5	175,1	197,7	106,4
30 Juli '30	3.005,0	1.590,0	173,2	197,1	130,8

Data	Belegd in U. S. Gov. Sec.	F. R. Notes in circulatie	Totaal Deposito's	Gestort Kapitaal	Goud-Dekking-perc. 1)	Algem. Dekking-perc. 2)
29 Juli '31	678,0	1.735,5	2.554,6	167,4	80,2	84,3
22 " '31	678,0	1.730,8	2.535,0	166,8	80,2	84,3
15 " '31	677,9	1.716,6	2.539,9	166,8	80,0	84,1
8 " '31	668,0	1.736,9	2.527,3	168,0	80,3	84,2
1 " '31	663,4	1.738,4	2.500,8	168,2	80,4	84,4
24 Juni '31	618,5	1.674,2	2.556,8	168,2	79,9	84,1
30 Juli '30	576,4	1.335,1	2.468,9	169,7	78,9	83,5

1) Verhouding totale goudvoorraad tegenover opschbare schulden: F. R. Notes en netto deposito. 2) Verhouding totale voorraad muntmateriaal en wettig betaalmiddel tegenover idem.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Aantal banken	Disconto's en beleen.	Beleggingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal deposito's	Waarvan time deposits
22 Juli '31	60	14.527	7.757	1.855	20.822	7.121
15 " '31	43	14.635	7.780	1.854	21.024	7.142
8 " '31	40	14.636	7.851	1.854	21.051	7.176
1 " '31	22	14.691	7.795	1.808	21.169	7.172
24 Juni '31	63	14.540	7.803	1.879	20.764	7.169
23 Juli '30	32	16.852	6.243	1.824	21.212	7.400

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

11 Augustus 1931.

De graanmarkt is gedurende het grootste gedeelte der afgelopen week weder flauw geweest. Tarwe daalde van het begin der week tot aan 7 Augustus telkens in prijs. Weder was dat gedeeltelijk het gevolg van den druk, die er uitging van de groote opbrengst der wintertarwe in de Vereenigde Staten en de pogingen van den Farm Board om zijn ouden voorraad te doen verminderen. Zelfs heeft de Farm Board aan de Duitse regering een voorstel gedaan, om op gemakkelijke betalingscondities een groote hoeveelheid van die oude tarwe over te nemen. Men heeft in Amerika gemeend, dat dit voorstel kans van slagen bood en toen op 7 Augustus de markt in de Vereenigde Staten en Canada vaster was, werd als een der redenen daarvoor de kans opgegeven, dat de Farm Board misschien een belangrijke hoeveelheid tarwe zou verkopen naar Duitschland. Men had zich er blijkbaar in Amerika niet genoeg rekenschap van gegeven, dat Duitschland dit jaar een belangrijk grooteren tarwe-oogst heeft dan in het vorige. dat daar vanaf 15 Augustus een maalgod zal gelden, volgens hetwelk de molenaars 97 pCt. inlandsche tarwe moeten gebruiken en dat het in de bedoeling der Duitse regering ligt, den invoer van tarwe, althans voorloopig, zoo klein mogelijk te doen zijn. In een later gedeelte van het seizoen zal Duitschland waarschijnlijk echter meer tarwe gaan importeerden dan tegenwoordig, want het is sedert eenigen tijd met tarwe voor export aan de markt en zal dien uitvoer later door geïmporteerde tarwe moeten vervangen. Om den export mogelijk te maken, zal het oude systeem der Einfuhrscheine weder worden toegepast of een dergelijke maatregel worden genomen, die neerkomt op het verleenen eener uitvoerpriem. Blijkbaar is uitvoer van eenige tarwe noodig, om in den eersten tijd na het binnenkomen van den nieuwen oogst, wanneer het aanbod uit financiële overwegingen te groot is voor de directe binnenlandsche vraag, een gedeelte dier aanvoeren te spuien. Ook met de Engelsche maalindustrie heeft de Farm Board onderhandelingen aangeknoopt voor den verkoop van een groote hoeveelheid oude tarwe, doch door den handel zijn in deze tarwe zaken gedaan tot zoo lage prijzen, dat de onderhandelingen geen resultaat hebben gehad en dat de Amerikaansche voorraden weder meer de aandacht trokken en hun prijsdrukkende invloed weder toenam. Druk op de markt is er verder uitgegaan van de sterk toegenomen Russische aanvoeren, welke deze week 385.000 quarters hebben bedragen en die in de naaste toekomst zeker nog aanmerkelijk zullen vermeerderen. Rusland is voortdurend in ruime mate met tarwe aan de markt en heeft daarin speciaal naar Engeland deze week weder vrij wat zaken gedaan. Verder werkte speciaal op het vasteland, doch later ook in Engeland, het dringende aanbod uit Roemenië en Hongarije de prijsdaling in de hand. Uit die landen en vooral uit Roemenië, dat tegenwoordig een uitvoerpriem op tarwe verleent van ongeveer f 1.50 per 100 KG., is tarwe tot ongekend lage prijzen te koop. Behalve tarwe, die voor brood geschikt is, geldt dat ook voor mindere kwaliteiten, die voor veevoeder worden aangeboden en waarvan de prijs de laatste dagen veel lager is dan voor andere voedergranen. Deze voertarwe is de laatste dagen ook in Nederland gekocht. De wereldversheringen van tarwe waren deze week weder ruim en de naar Europa onderweg zijnde hoeveelheid is weder vrij sterk toegenomen. Australië had den laatsten tijd nog geregeld tarwe naar het Verre Oosten en met name naar China verkocht, doch in de afgelopen week bleek wintertarwe van de Westkust der Vereenigde Staten goedkoop te worden aangeboden, zoodat daarin vrij belangrijke zaken beneden de Australische prijzen tot stand kwamen. Aan de algemeene prijsdaling, welke tarwe in Europa onderging, heeft dan ook Australische tarwe ten volle meegedaan. Onder de gewone soorten is Russische tarwe het meest in prijs gedaald, hetgeen in overeenstemming is met het dringende Russische aanbod. Ook Canadeesche en Argentijnsche tarwe kwamen belangrijk lager te koop, ofschoon de vooruitzichten omtrent den nieuwen Canadeeschen oogst er niet beter op zijn geworden en in Argentinië blijkens de kleine uitvoeren van den laatsten tijd het uitvoeroverschot niet groot meer is. Voor de nieuwe tarwe zijn de vooruitzichten in Argentinië er echter belangrijk op verbeterd als gevolg van algemeenen regenval. Ook in Canada is wel eenige regen gevallen, doch in de meeste streken der Prairie-Provincies kwam die te laat om de te verwachten opbrengst der zomertarwe te doen toenemen. In het zomertarwegebied der Vereenigde Staten is de toestand er als gevolg van hitte en droogte nog minder op geworden. Dit heeft meegewerkt tot de vaste markt.

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	2/8 Aug. 1931	Sedert 1 Jan. 1931	Overeenk. tijdvak 1930	2/8 Aug. 1931	Sedert 1 Jan. 1931	Overeenk. tijdvak 1930	1931	1930
Tarwe	12.387	773.985	786.660	—	10.015	35.782	784.000	822.442
Rogge	10.112	188.783	270.919	16	324	24.650	189.107	295.569
Boekweit	424	15.334	10.764	—	145	1.512	15.479	12.276
Maïs	35.037	701.349	606.536	13.233	160.082	104.804	861.431	711.340
Gerst	7.598	376.826	282.150	—	21.915	21.251	398.741	303.401
Haver	3.499	175.178	122.503	—	1.410	2.812	176.588	125.315
Lijnzaad	4.343	129.176	54.574	7.587	299.269	168.813	428.445	223.387
Lijnkoek	2.614	63.229	96.493	—	204	—	63.433	96.493
Tarwemeel	40	64.870	75.833	—	18.721	23.459	83.591	99.292
Andere meelsoorten	35	25.250	11.444	—	8.031	475	33.281	11.919

ten van 7 Augustus te Chicago en Winnipeg, toen daar plotseling algemeene koopverhooging voor tarwe ontstond en de prijzen een belangrijke verhooging konden ondergaan. Hetzelfde geschiedde in Argentinië, evenals den volgenden dag, blijkens de prijsstijging te Liverpool en Rotterdam, ook in Europa. De weerklank, welke de prijsstijging in Europa vond, was echter niet voldoende om reeds op 8 Augustus een reactie te voorkomen. Er is dan ook in den deplorabelen toestand der tarwemarkt weinig verandering ontstaan, welke de verbetering der prijzen rechtvaardigde en voornamelijk is die dan ook te beschouwen geweest als een reactie van de voorafgaande prijsdaling. Toch echter was Noord-Amerika op 10 Augustus weer aanmerkelijk vaster. In vergelijking met den 3den sloot Chicago vrijwel onveranderd. Op 3 Augustus was Winnipeg gesloten, doch tegenover den 4den was het slot 2 à 3 dollarcent per 60 lbs. hooger. Ook aan de Argentijnsche termijnmarkten is de aanvankelijke prijsdaling tenslotte meer dan ingehaald en de markt sloot op den 10den ongeveer 5 centavos per 100 KG. hooger dan een week tevoren. Op 10 Augustus, nadat in Amerika de markten gesloten waren, werd het maandelijksche regeeringsrapport gepubliceerd over den stand der graanoogsten. Weliswaar was de raming der opbrengst aan zomertarwe slechts 118 miljoen bushels tegen 247 miljoen in 1930, doch voor de wintertarwe wordt de oogst geraamd op de enorme hoeveelheid van 775 miljoen tegen 604 miljoen in 1930. De vorige schatting (per 1 Juli) bedroeg 713 miljoen bushels. In West-Europa zijn de oogstvooruitzichten niet ongunstig en in Duitschland blijft de waarschijnlijkheid van een zeer grooten tarwe-oogst bestaan. Uit Frankrijk werd ook in de afgelopen week weder herhaaldelijk melding gemaakt van den ongunstigen invloed van het slechte weder, doch tenslotte schijnt de opbrengst niet tegen te vallen.

Voor rogge blijft de vraag in West-Europa onbevredigend, nu daar de eigen oogsten worden binnengehaald. Uit Duitschland en Polen wordt reeds geregeld rogge tot de tegenwoordige lage prijzen aangeboden ter verscheping in de herfstmaanden. Uit Rusland is deze week geen rogge verladen, doch het kost groote moeite om voor de partijen, welke onderweg zijn, koopers te vinden. In Nederland blijft voor de daar aanwezige voorraden Russische en andere rogge wel eenige kooplust bestaan, doch de bedingbare prijzen zijn zeer laag en hebben in den loop der week nog weer eenige vermindering ondergaan.

De maïs-markt heeft weder zeer sterk onder den druk verkeerd van de groote hoeveelheden, welke in West-Europa arriveerden en speciaal in Nederland konden die slechts tot weder lagere prijzen worden opgenomen. Tenslotte echter heeft al die maïs (en de aanvoeren waren in de afgelopen week van ongekend grooten omvang) haar weg naar den verbruiker gevonden en weder bleek het wel, hoe buitengewoon groot tegenwoordig het maïsverbruik in Nederland is. België heeft veel maïs opgenomen, terwijl tevens goede vraag bestond in Denemarken, waaraan via Hamburg herhaaldelijk betere prijzen werden betaald dan in Nederland. De verschepingen uit Argentinië zijn in de afgelopen week weder buitengewoon groot geweest, zoodat de naar Europa onderweg zijnde hoeveelheid nog altijd grooter is dan nog ooit is voorgekomen. De verschepingen uit andere exportlanden bleven weder zoo goed als geheel achterwege, doch in Roemenië zijn de vooruitzichten voor den nieuwen oogst buitengewoon gunstig en men verwacht daar een zeer groote opbrengst. Dit heeft de flauwe stemming van deze week in de hand gewerkt, en heeft ertoe bijgedragen, dat Platamaïs op aflading in de herfstmaanden aanmerkelijk goedkoop te koop kwam. Er zijn daarin naar Nederland meer zaken gedaan dan tevoren en tot de lage prijzen nam daar ook de omzet toe in Platamaïs ter levering in het voorjaar van 1932. Aan de termijnmarkten in Argentinië is maïs in den loop der

week eenigszins in prijs gedaald en dat ook de Argentijnsche wisselkoers zich niet herstelde, doch nu en dan zelfs weder lager was, droeg tot het goedkoopere aanbod in Argentinië bij. Toen op 7 Augustus voor andere graansoorten de markt in Noord- en Zuid-Amerika aanmerkelijk vaster was, was dit voor maïs in Argentinië niet het geval, doch op den volgenden dag deelde in Europa de vastere stemming zich wel degelijk aan maïs mede en zoowel naar Nederland als naar Hamburg (voornamelijk voor Deensche rekening), Antwerpen en Engeland werden voor stoomende Platamaïs en voor Platamaïs op afbetaling aanmerkelijk hogere prijzen betaald. De termijnmarkten te Buenos Aires en Rosario reageerden daarop op 8 Augustus wel met eenige verhooging, doch deze was niet van grooten omvang en op den volgenden markttag (10 Augustus) viel over het algemeen de stemming voor maïs aan de Europeesche markt tegen. Ook in Argentinië vond toen geen prijsstijging meer plaats en de termijnmarkten sloten daar in vergelijking met een week tevoren onveranderd tot 5 centavos per 100 KG. lager.

Evenals andere graansoorten was in Chicago op 7 Augustus ook maïs zeer vast, doch reeds op den volgenden dag ging niet slechts de geheele verhooging verloren, doch de prijzen kwamen zelfs op een lager peil dan tevoren. Op 10 Augustus was te Chicago echter ook maïs vaster.

Gerst is in de afgelopen week eveneens flauw geweest en werd, vooral uit Roemenië, voortdurend lager aangeboden. Naar Bremen en ook naar Hamburg werden vrij wat zaken gedaan, doch in Nederland had men in de prijzen voor deze gerst, die vooral op aflading in de eerstvolgende maanden wordt aangeboden, weinig vertrouwen, zoolang zij zich boven de maïsprijzen blijven bevinden. Meer zaken werden er naar Nederland gedaan in Canadeesche gerst, die gedurende een aantal dagen eveneens zeer flauw was, doch waarvan de prijzen zich aan het einde der week aanmerkelijk konden herstellen. Op 10 Augustus was gerst te Winnipeg zelfs uitermate vast en de prijsdaling der afgelopen week was daarmede geheel ingehaald. De aanvoeren van gerst blijven in West-Europa nog altijd zeer klein, zoodat voor spoedig beschikbare partijen bij voortdurend hogere prijzen worden betaald.

Voor haver blijft de markt stil, doch het verdient vermelding, dat uit Duitschland geregeld haver tot zeer lage prijzen wordt aangeboden. Er zijn daarin nu en dan zaken naar Nederland tot stand gekomen voor aflading in de herfstmaanden. Nieuwe verschepingen uit Rusland vallen nog niet te vermelden, doch er bestaat wel eenig Russisch aanbod, dat in de afgelopen week voornamelijk in Engeland werd opgenomen. Voor Argentijnsche haver heeft de prijs in de tweede helft der week weder eenige verdere verlaging ondergaan.

SUIKER.

Een lusteloze stemming domineerde het artikel Suiker gedurende de afgelopen week. De algemeene toestand bleef deprimeerend op de verschillende markten inwerken.

In Amerika, waar raffinadeurs den laatsten tijd, zooals gemeld, heel wat gekocht hadden, was de vraag voor ruwsuiker wat geluwd. Ca. 1.50 d.e. c. & fr. voor Cuba-suiker werd voor kleinere partijen betaald.

Nadat Augustus liquidaties in het begin der week nog eenigen druk uitoefenden op de New-York termijnmarkt, kon deze zich naderhand langzaam herstellen. De slotnoteringen luiden als volgt: Sept. 1.45; Oct. 1.46; Dec. 1.47; Jan. 1.48 en Mrt. 1.50, terwijl de laatste notering voor Spot Centr. 3.50 bedroeg.

De ontvangsten der Atlantische havens der Ver. Staten bedroegen deze week 74.000 tons, de versmeltingen 65.000 tons tegen 62.000 tons verleden jaar en de voorraden 240.000 tons tegen 312.500 tons.

De laatste Cuba-staistiek is als volgt:

	1931	1930	1929
	tons	tons	tons
Cubaproductie	3.118.000	4.671.260	5.156.315
Voorr. overgebracht per 1/1	1.390.000	321.000	193.000
Consumptie	83.000	73.000	88.315
Weekontv. afscheephavens .	53.452	34.277	36.775
Totaal sedert 1/1 N. oogst	1.601.495	2.987.706	4.243.872
Weekexport	101.527	80.331	105.081
Totale export sedert 1/1 ..	1.367.029	1.880.919	3.265.329
Voorraad afscheephavens .	1.405.763	1.417.997	979.272
„ Binnenland	1.652.208	1.610.554	824.128

De Zichtbare Voorraden zijn volgens Czarnikow:

	1931	1930	1929
	tons	tons	tons
Duitschland 1/7	1.093.000	745.000	648.000
Tsjecho-Slowakije 1/7	469.000	284.000	247.000
Frankrijk 1/7	471.000	385.000	288.000
Nederland 1/7	227.000	175.000	186.000
België 1/6	120.000	131.000	146.000
Hongarije 1/7	76.000	40.000	44.000
Polen 1/7	348.000	254.000	183.000
Engeland 1/7. Geïmp. s. . .	229.000	231.000	205.000
„ 1/7. Binnenl. s. . .	21.000	17.000	17.000
Europa.....	3.054.000	2.262.000	1.964.000
Ver. Staten alle havens 27/6	543.000	666.000	912.000
Cubaansche havens 27/6 ..	1.625.000	1.632.000	1.299.000
Cuba Binnenland	1.795.000	1.775.000	1.000.000
Totaal....	7.017.000	6.335.000	5.175.000

De markt in Engeland was uiterst rustig. In ruw-suiker ging zoo goed als niets om, terwijl de schommelingen op de Londensche termijnmarkt niet noemenswaard waren.

Op Java heeft de V.I.S.P. behalve 40.000 tons Melasse suiker slechts 10.000 tons No. 16 en hooger uit oogst 1931 verkocht.

Hier te lande was de stemming eveneens zeer kalm. De noteringen op de Amsterdamsche termijnmarkt bleven de geheele week zoo goed als ongewijzigd. De noteringen op den laatsten beursdag luidden a.v. Aug. f 8½; Dec. f 8½; Mrt. f 9½ en Mei f 9½. De omzet bedroeg 8300 tons.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons. Manchester, d.d. 5 Aug. 1931.

De markt voor Amerikaansche katoen is deze week aan weinig veranderingen onderhevig geweest. Op 31 Juli 1930 als slot van het jaar noteerde Mid. American loco Liverpool 7.27 d., het laagste punt van dat jaar.

Dit seizoen was de sluitingsnotering 4.62 d. of 6 punten hooger dan de laagste van het jaar, nl. 4.56 d. op 8 Juni. New-York opende dit seizoen op den 1sten Augustus en was gedurende de twee dagen, welke aan de opening te Liverpool voorafgingen, flauwer. Dientengevolge was ook de Liverpoolmarkt op gisteren flauwer, zoodat Mid. American loco tot op 4.49 d. daalde, een notering, die het laatst gezien werd gedurende de tijdelijke instorting in November 1914. Egyptische katoen is eveneens teruggelopen. F.G.F. Sakellaridis noteerde op 31 Juli 6.95 d., het laagste punt van het seizoen, eveneens een prijs, die wij sedert Maart 1915 niet gekend hebben. De vraag gedurende de week, voorafgaande aan jl. Vrijdag, was slechts matig; naar schatting bedroegen de loco-verkopen slechts 21.000 balen.

Over het algemeen is de markt voor garen van Amerikaansche katoen rustig. In enkele afdelingen was gedurende de laatste dagen van de vorige week en ook gisteren een kleine opleving waar te nemen; de algemeene lusteloosheid ten spijt zou hieruit af te leiden zijn, dat enkele gebruikers van weft-garens in de markt zijn. Tweevoudig getwijd garen wordt weinig verkocht. Wat Egyptische katoen betreft, is de ervaring van de meeste spinnerijen, dat er slechts weinig omgaat, zoowel in ketting- als inslagcops, hoewel anderen nog wel iets verkocht schijnen te hebben. Indië en het Verre Oosten toonen belangstelling voor tweevoudig getwijd garen, doch de biedingen, welke vandaar komen, kunnen onmogelijk geaccepteerd worden.

Wat de doekmarkt betreft, kan weinig nieuws gemeld worden, zoodat wij moeten refereeren aan ons bericht van de vorige week. Van Hongkong komen belangrijke aanvragen binnen, doch het is uitermate moeilijk om tot zaken te komen.

Liverpoolnoteringen Oost. koersen 28 Juli 4 Aug.
29 Juli 5 Aug. T.T. op Br.-Indië 1/5¼ 1/5¼
F.G.F. Sakellaridis 7,10 6,65 T.T. op Hongkong 11¼ 11¼
G.F. No. 1 Oomra. 3,17 2,91 T.T. op Shanghai 1/2¼ 1/2¼

STATISTISCH OVERZICHT

	GRANEN EN ZADEN										ZUIVEL EN EIERN				MINERALEN					
	TARWE Hard/Winter No. 2 loco Rotterdam/ Amsterdam per 100 K.G.		ROGGE American No. 2 ³⁾ loco Rotterdam per 100 K.G.		MAIS La Plata loco R'dam/A'dam per 2000 K.G.		GERST Amer. No. 2 ⁴⁾ loco Rotterdam per 2000 K.G.		LIJNZAAD La Plata loco R'dam/A'dam per 1960 K.G.		BOTER per K.G. Leeuwar- der Comm. Notering		KAAS Edammer Alkmaar Fabrieks- kaas kl. m/merk		EIERN Gem. not. Eiermijn Roermond p. 100 st.		STEENKOLEN Westfaalsche/ Hollandsche bunkerloos, ongezeefd f.o.b. R'dam/A'dam per 1000 K.G.		PETROLEUM Mid. Contin. Crude 33 t/m 33.90 Bé s.g. per barrel	
	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%
1925	17,20	100,0	13,07 ⁵	100,0	231,50	100,0	236,00	100,0	462,50	100,0	1,31	100,0	56,—	100,0	9,18	100,0	10,80	100,0	1,68	100,0
1926	15,90	92,4	11,75	89,9	174,25	75,3	198,75	83,4	360,50	77,9	2,98	85,7	43,15	77,1	8,15	88,8	17,90	165,7	1,89	112,5
1927	14,75	85,8	12,47 ⁶	95,4	176,00	76,0	237,00	100,4	362,50	78,4	2,03	87,9	43,30	77,3	7,96	86,7	11,25	104,2	1,30	77,4
1928	13,47 ⁶	78,3	13,15	100,6	226,00	97,7	228,50	96,8	363,00	78,5	2,11	91,3	48,05	85,8	7,99	87,0	10,10	93,5	1,20	71,4
1929	12,25	71,2	10,87 ⁶	83,2	204,00	88,1	179,75	76,2	419,25	90,6	2,05	88,7	45,40	81,1	8,11	88,3	11,40	105,6	1,23	73,2
1930	9,67 ⁶	56,3	6,22 ⁵	47,6	136,75	59,1	111,75	47,4	356,00	77,0	1,66	71,9	38,45	68,7	6,72	73,2	11,35	105,1	1,12	66,7
Jan. 1929	12,35	71,8	12,20	93,3	231,50	100,0	194,25	82,3	365,00	78,9	2,25	97,4	45,95	82,1	9,03	98,4	10,10	93,5	1,16	69,0
Febr. "	12,72 ⁵	74,0	12,65	96,7	236,00	101,9	194,75	82,5	357,25	77,2	2,29	99,1	45,40	81,1	9,19	100,1	12,90	119,4	1,11	66,1
Maart "	12,65	73,5	12,62 ⁵	96,6	233,00	100,6	191,75	81,3	359,00	77,6	1,95	84,4	44,60	79,6	8,56	93,2	12,00	111,1	1,11	66,1
April "	12,12 ⁵	70,5	11,62 ⁵	88,9	218,00	94,1	185,25	78,5	373,25	80,7	1,81	78,4	40,25	71,9	5,90	64,3	11,05	102,3	1,11	66,1
Mei "	11,12 ⁵	64,1	10,57 ⁵	80,9	198,25	85,6	177,50	75,2	363,50	78,6	1,86	80,5	39,90	71,3	6,16	67,1	11,15	103,3	1,16	69,0
Juni "	10,87 ⁶	63,2	10,20	78,0	193,50	83,6	171,25	72,6	355,25	76,8	1,87	81,0	44,—	78,6	6,41	69,8	11,25	104,2	1,30	77,4
Juli "	12,80	74,3	11,20	85,6	218,50	94,4	191,25	81,0	415,50	89,8	1,88	81,4	45,—	80,4	6,88	74,9	11,25	104,2	1,30	77,4
Aug. "	13,12 ⁵	76,3	10,75	82,2	202,50	87,5	182,75	77,4	452,50	97,8	1,93	83,5	46,15	82,4	7,13	77,7	11,25	104,2	1,30	77,4
Sept. "	12,62 ⁵	73,4	10,20	78,0	191,00	82,5	172,00	72,9	506,75	109,6	2,22	96,1	45,25	80,8	8,01	87,3	11,40	105,6	1,30	77,4
Oct. "	12,10	70,4	9,87 ⁵	75,6	185,00	79,9	168,00	71,2	516,50	111,7	2,28	98,7	50,25	89,7	9,53	103,8	11,25	104,2	1,30	77,4
Nov. "	11,77 ⁵	68,5	9,20	70,4	174,00	75,2	164,75	69,8	483,25	104,5	2,20	95,2	50,70	90,5	10,60	115,5	11,35	105,1	1,30	77,4
Dec. "	12,62 ⁵	73,4	9,35	71,5	166,00	71,7	163,75	69,4	482,00	104,4	2,06	89,2	47,50	84,8	9,97	108,6	11,75	108,8	1,30	77,4
Jan. 1930	12,67 ⁵	73,7	9,35	71,5	149,25	64,5	151,25	64,1	433,75	93,8	2,00	86,6	43,95	78,5	7,55	82,2	11,75	108,8	1,21	72,0
Febr. "	11,72 ⁵	68,2	8,17 ⁵	62,5	139,00	60,0	135,75	57,5	398,50	86,2	2,03	87,9	41,15	73,5	6,90	75,2	11,75	108,8	1,11	66,1
Maart "	10,90	63,4	7,15	54,7	143,50	62,0	125,00	53,0	390,00	84,3	1,71	74,0	41,25	73,7	5,18	56,4	11,55	106,9	1,11	66,1
April "	11,17 ⁵	65,0	7,62 ⁵	58,3	180,25	77,8	129,75	55,0	431,00	93,2	1,50	64,9	36,50	65,2	5,16	56,2	11,35	105,1	1,16 ⁵	69,3
Mei "	10,45	60,8	6,55	50,1	148,50	64,1	114,50	48,5	405,00	87,6	1,44	62,3	37,20	66,4	5,30	57,7	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Juni "	10,05	58,4	5,17 ⁵	39,6	145,50	62,9	103,75	44,0	385,50	83,4	1,54	65,7	37,—	66,1	5,09	55,4	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Juli "	9,55	55,5	5,82 ⁵	44,6	157,75	68,1	108,00	45,8	345,75	74,8	1,72	74,5	39,90	71,3	5,99	65,3	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Aug. "	9,45	54,9	6,30	48,2	146,00	63,1	116,25	49,3	365,00	78,9	1,58	68,4	40,20	71,8	6,03	65,7	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Sept. "	8,40	48,8	5,25	40,2	127,50	55,1	99,00	41,9	318,75	68,9	1,64	71,0	37,55	67,1	7,23	78,8	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Oct. "	7,40	43,0	4,62 ⁵	35,4	112,25	48,5	86,00	36,4	281,25	60,8	1,63	70,6	36,90	65,9	8,60	93,7	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Nov. "	7,25	42,2	4,25	32,5	94,50	40,8	82,25	34,9	270,75	58,5	1,58	68,4	36,50	65,2	9,63	104,9	10,90	100,9	0,85	50,6
Dec. "	7,07 ⁵	41,1	4,30	32,9	96,00	41,5	91,00	38,6	247,75	53,6	1,55	67,1	33,50	59,8	7,97	86,8	10,85	100,5	0,85	50,6
Jan. 1931	6,52 ⁵	37,9	4,—	30,6	84,50	36,5	86,25	36,5	207,50	44,9	1,61	69,7	32,25	57,6	6,63	72,2	10,30	95,4	0,85	50,6
Febr. "	5,77 ⁵	33,6	3,90	29,8	87,50	37,8	85,75	36,3	206,25	44,6	1,66	71,9	33,80	60,4	6,21	67,6	10,30	95,4	0,85	50,6
Maart "	5,62 ⁵	32,7	4,20	32,1	103,00	44,5	104,75	44,4	214,00	46,3	1,47	63,6	35,00	62,5	4,94	53,8	10,30	95,4	0,66	39,3
April "	5,90	34,3	4,42 ⁵	33,8	112,00	48,4	117,00	49,6	197,75	42,8	1,35	58,4	31,60	56,4	4,20	45,8	10,15	94,0	0,53	31,5
Mei "	6,15	35,8	4,97 ⁵	38,0	95,75	41,4	124,00	52,5	189,00	40,9	1,26	54,5	30,85	55,1	4,07 ⁵	44,4	10,00	92,6	0,34 ⁵	20,5
Juni "	5,75	33,4	5,05	38,6	86,75	37,5	116,50	49,4	191,50	41,4	1,29	55,8	33,50	59,8	4,30	46,8	10,00	92,6	0,24	14,3
Juli "	5,42 ⁵	31,5	4,70	35,9	84,25	36,4	115,75	49,0	211,00	45,6	1,32	57,1	37,75	67,4	4,40	47,9	10,00	92,6	0,35	20,8
3 Aug. "	5,—	29,1	4,—	30,6	75,00	32,4	115,00	48,7	189,00	40,9	1,23 ⁸	53,2	37,50 ⁸	6,70	4,50	49,0	10,00	92,6	0,35	20,8
10 "	5,10	29,7	3,80	29,7	74,00	32,0	115,00	48,7	190,00	41,1				4,40	47,9	10,00	92,6	0,35	20,8	

1) Men zie voor de toelichting op dezen staat de nummers van 8 en 15 Augustus 1928 (No. 658 en 659) pag. 689/90 en 709. 2) 79 Kg. La Plata. 3) = Western vóór ring van de huidige offic. not. wijze (Jan. 1928); Barley vanaf 2/2/31; vanaf 9/2 64/5 Z.-Russ.

Ontvangsten in- en uitvoeren van Amerikaansche havens. (In duizendtallen balen).

	1 Aug. '30 tot 31 Juli '31	Overeenkomstige periode	
		1929/30	1928/29
Ontvangsten Gulf-Havens.	8971	8706	9450
„ Atlant.Havens			
Uitvoer naar Gr. Britannië	1083	1308	1857
„ „t Vasteland etc.	4057	4254	4764
„ „ het Orient	1767	1240	1602

	31 Juli '31	Overeenkomstig tijdstip	
		1930	1929
Amerik. havens.....	2787	1545	517
Binnenland	798	560	198
New-York	228	239	138
New Orleans	576	326	42
Liverpool	357	245	371

KOFFIE.

Nog altijd is de stemming zeer kalm. Onder den invloed van de aanhoudende daling van den wisselkoers in Brazilië — welke in de afgelopen week nog ongeveer 6½% terugliep en tenslotte op 3¼ d. per milreis kwam — liepen de kost- en vrachtaanbiedingen van Santos nog 2/- à 2/6 en van Rio nog 1/- per cwt. terug en daalden ook de noteringen aan de verschillende termijnmarkten (aan de Rotterdamse markt bedraagt het verschil met verleden week 1½ à 1¾ ct. per ½ K.G.).

Geruchten, welke in de laatste dagen weder opdoken, betreffende plannen van de Braziliaansche Regeering tot verhooging van het nieuwe uitvoerrecht met 3 shillings (dus van 10/- op 13/- per baal) hadden vooralsnog op de stemming geen invloed.

Ook ditmaal moet worden geconstateerd, dat de opnieuw verlaagde Brazil-prijzen nog steeds geen aanleiding hebben kunnen geven tot importzaken van beteekenis. De handel blijft volharden in de uiterst apathische houding, welke reeds zoolang door hem wordt ingenomen en waardoor de zaken, welke tot stand komen, zich bijna uitsluitend beperken tot inkoopten ter voorziening in directe behoefte.

De minimum-temperatuur in de verschillende koffie-districten van Sao Paulo, welke verleden week gedaald was tot 3 à 8 graden Fahrenheit, is in de laatste dagen weer iets gestegen en bedroeg eergisteren 8 à 13 en gisteren 5 à 9 graden bij een maximum-temperatuur van respectievelijk 27 à 30 en 20 à 24 graden. Voor kans op schade aan den oogst zijn ook de minimum-temperaturen nog altijd wel wat te hoog.

Van den Koffie-Raad is bericht ontvangen, dat in de vorige week vernietigd zijn 48.000 balen Santos Koffie.

De prijzen van gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verscheping zijn thans 37/- à 38/6 per cwt. en van dito Prime 39/- à 40/6, terwijl zij van Rio type New-York 7 met beschrijving, prompte verscheping, bedragen 29/9 à 30/3.

Nederlandsch-Indië liep voor de ongewasschen Sumatra Robusta soorten ¼ à ½ ct. en voor gewasschen Robusta 1 ct. per ½ K.G. terug. De noteringen in de eerste hand zijn thans:

Palembang Robusta, Augustus verscheping, 14½ ct.; Benkoelen Robusta, Augustus verscheping, 15½ ct.; Mandheling Robusta, Augustus verscheping, 17 ct.; W.I.B. f.a.q. Robusta, Augustus verscheping, 22½ ct., alles per ½ K.G., cif, uitgeleverd gewicht, netto contant.

Aan de Rotterdamse termijnmarkt zakten de noteringen 1% à 1½ ct. per ½ K.G. in.

De officieele loco-noteringen bleven bij uiterst geringen afzet onveranderd 28 ct. per ½ K.G. voor Superior Santos en 26 ct. voor Robusta.

De slot-noteringen te New-York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

	Sept.	Dec.	Mrt.	Mei
10 Augustus	\$ 4.92	\$ 5.16	\$ 5.30	\$ 5.41
3 Augustus	„ 5.22	„ 5.48	„ 5.67	„ 5.80
27 Juli	„ 5.58	„ 5.85	„ 6.02	„ 6.16
20 Juli	„ 5.52	„ 5.77	„ 5.95	„ 6.05

De dezer dagen verschenen Statistiek van de Firma G. Duuring & Zoon te Rotterdam geeft aan, dat in Juli de aanvoer geweest is als volgt:

	1931 bn.	1930 bn.	1929 bn.
in Europa	914.000	768.000	838.000
„ Ver. Staten van Amerika	986.000	788.000	887.000
totaal....	1.900.000	1.556.000	1.725.000

VAN GROOTHANDELSPRIJZEN 1)

METALEN										TEXTIELGOEDEREN				DIVERSEN					
ZILVER		IJZER		KOPER		TIN		LOOD		KATOEN		WOL		WOL		KOE-HUIDEN		KALK-SALPETER	
cash Londen per Standard Cunce		Cleveland Foundry No. 3 f.o.b. Middlesbrough per Eng. ton		Standaard Locoprijzen Londen per Eng. ton		locoprijzen Londen per Eng. ton		Locoprijzen Londen per Eng. ton		Middling locoprijzen New-York per lb.		gekamde Australische, Merino, 64's Av. loco Bradford per lb.		gekamde Australische, Crossbred Colonial Carded, 50's Av. loco Bradford per lb.		Goaf, open kop 57-61 pnd.		Gld. per 100 KG. netto	
pence	%	Sh.	%	£	%	£	%	£	%	\$ cts.	%	pence	%	pence	%	fl.	%	fl.	%
32¼/8	100,0	73/-	100,0	62.1/6	100,0	261.17/-	100,0	36.8/6	100,0	23,25	100,0	55,00	100,0	29,50	100,0	34,70	100,0	12,-	100,0
28¼/16	89,3	86/6	118,5	58.1/-	93,5	290.17/6	111,1	31.1/6	85,3	17,55	75,5	47,25	83,9	24,75	83,9	28,46	82,0	11,61	96,8
26¾/4	83,3	73/-	100,0	55.14/-	89,7	290.4/-	110,8	24.4/-	66,4	17,50	75,3	48,50	88,2	26,50	89,8	40,43	116,5	11,48	95,7
26¼/16	81,1	66/-	90,4	63.16/-	102,8	227.5/-	86,8	21.1/-	57,8	20,00	86,0	51,50	93,6	30,50	103,4	47,58	137,1	11,48	95,7
247/16	76,2	70/6	96,6	75.14/-	121,9	203.15/6	77,8	23.5/-	63,8	19,15	82,4	39,-	70,9	25,25	85,6	32,25	92,9	10,60	88,3
17½/16	55,4	67/-	91,8	54.13/-	88,0	142.5/-	54,3	18.1/6	49,6	13,55	58,3	26,75	48,6	16,25	55,1	25,36	73,1	9,84	82,0
26¼/4	81,8	66/-	90,4	75.10/6	121,7	222.7/6	84,9	22.2/-	60,7	20,20	86,9	46,75	85,0	28,75	97,3	37,50	108,1	11,70	97,5
257/8	80,7	66/6	91,1	78.-/6	125,7	222.11/-	85,0	23.2/6	63,5	20,10	86,5	44,25	80,5	27,75	94,1	34,50	99,4	11,70	97,5
26	81,0	67/-	91,8	89.8/-	144,0	221.0/6	84,4	25.8/6	69,7	21,25	91,4	44,00	80,0	27,50	93,2	36,-	103,7	11,70	97,5
25¾/4	80,2	68/-	93,2	82.17/6	133,5	207.5/6	79,2	24.16/-	68,0	20,45	88,0	43,25	78,6	27,25	92,4	33,50	96,5	11,70	97,5
25¼/16	78,1	69/6	95,2	75.4/6	121,2	197.5/6	75,3	23.19/-	65,8	19,40	83,4	41,50	75,5	26,25	89,0	30,50	87,9	11,70	97,5
24¼/4	75,6	71/-	97,3	74.11/-	120,1	200.5/-	76,5	23.14/-	65,1	18,75	80,6	40,00	72,7	25,75	87,3	34,50	99,4	11,70	97,5
24¾/16	75,7	72/6	99,3	72.12/6	117,0	209.5/6	79,9	22.16/-	62,6	18,65	80,2	38,75	70,5	24,75	83,9	32,25	92,9	9,18	76,5
24¾/16	75,7	72/6	99,3	73.17/-	119,0	210.11/-	80,4	23.3/-	63,6	18,60	80,0	37,00	67,3	24,00	81,4	29,75	85,7	9,28	77,3
23¼/16	73,9	72/6	99,3	74.19/-	120,7	205.5/6	78,4	23.11/-	64,7	18,90	81,3	34,25	62,3	23,75	80,5	31,25	90,1	9,39	78,3
23¼/16	71,8	72/6	99,3	72.16/-	117,3	188.9/6	72,0	23.4/6	63,8	18,45	79,4	32,50	59,1	22,50	76,3	-	-	9,49	79,1
22¼/16	70,7	72/6	99,3	70.5/-	113,2	182.-/6	69,5	21.13/-	59,4	17,50	75,3	34,25	62,3	23,00	78,0	27,25	78,5	9,70	80,8
22¼/4	69,3	72/6	99,3	68.6/6	110,1	178.18/6	68,3	21.9/6	59,0	17,25	74,2	31,25	56,8	21,25	72,0	27,75	80,0	9,90	82,6
20¼/16	65,3	72/6	99,3	71.9/6	115,1	174.13/-	66,7	21.11/-	59,4	17,15	73,8	29,50	53,6	19,25	66,3	26,63	76,7	10,11	84,3
20¼/8	62,6	72/6	99,3	71.12/6	115,4	174.4/-	66,5	21.4/-	58,2	15,45	66,4	28,50	51,8	17,75	60,2	24,50	70,6	10,21	85,1
19¼/8	59,5	70/-	95,9	68.19/6	111,1	165.18/-	63,4	18.16/-	51,6	15,20	65,4	26,25	47,7	16,50	55,9	24,-	69,2	10,21	85,1
19¼/16	61,0	67/6	92,5	61.3/-	98,5	161.17/6	61,8	18.6/6	50,3	16,45	70,8	27,25	49,5	17,25	58,5	24,13	69,5	10,21	85,1
18¼/16	59,0	67/6	92,5	53.9/-	86,1	145.-/6	55,4	17.16/-	48,9	16,50	71,0	28,75	52,3	18,00	61,0	26,25	75,6	10,21	85,1
16¼/16	50,0	67/6	92,5	50.1/6	80,7	136.4/6	52,0	17.19/-	49,3	14,50	62,4	27,75	50,5	17,50	59,3	26,63	76,7	10,21	85,1
16	49,9	67/6	92,5	48.2/-	77,5	134.17/6	51,5	18.3/-	49,8	13,10	56,3	27,00	49,1	16,75	56,8	24,25	69,9	9,18	76,5
16¾/8	51,0	65/-	89,0	47.15/-	76,9	135.5/6	51,7	18.6/-	50,2	11,95	51,4	27,25	49,5	16,50	55,9	24,88	71,7	9,28	77,3
16¼/16	52,0	63/6	87,1	46.6/-	74,6	132.6/-	50,5	17.18/-	49,1	11,-	47,3	27,00	49,1	15,75	53,4	26,60	76,4	9,39	78,3
16¼/8	51,5	63/6 5	87,1	43.-/6	69,3	117.13/-	44,9	15.15/-	43,2	10,55	45,4	24,25	44,5	14,50	49,2	26,25	75,6	9,49	79,1
16¾/8	51,9	63/6 6	87,1	46.8/6	74,8	113.16/-	43,5	15.18/6	43,7	10,85	46,7	24,00	43,6	13,00	44,1	25,25	72,8	9,70	80,8
16¾/8	51,9	63/6 6	87,1	47.6/6	76,2	115.3/-	44,0	15.5/6	41,9	9,95	42,8	22,50	40,9	12,50	42,4	25,-	72,0	9,90	82,6
137/8	43,2	60/6	82,9	45.7/6	73,1	116.8/-	44,4	14.-/6	38,5	10,30	44,3	21,25	38,6	12,00	40,7	24,63	71,0	10,11	84,3
12¼/4	38,9	58/6	80,3	45.1/6	72,6	117.-/6	44,7	13.5/6	36,4	10,95	47,1	21,75	39,5	12,00	40,7	22,50	64,8	10,21	85,1
137/16	41,8	58/6	80,3	45.1/6	72,6	122.1/-	46,6	13.3/6	35,2	10,90	46,9	25,25	45,9	14,50	49,2	22,25	64,1	10,21	85,1
13¼/16	40,9	58/6	80,3	42.15/6	68,9	113.4/-	43,2	12.10/-	34,3	10,25	44,1	24,50	44,5	14,50	49,2	22,25	64,1	10,21	85,1
12¾/16	40,3	58/6	80,3	39.6/6	63,4	104.17/-	40,0	11.10/6	31,6	9,40	40,4	23,50	42,7	13,00	44,1	21,75	62,7	10,21	85,1
127/8	40,1	58/6	80,3	36.6/6	58,5	106.2/6	40,5	11.11/6	31,8	9,10	39,1	22,00	40,0	12,50	42,4	19,13	55,1	10,21	85,1
13¼/4	41,2	58/6	80,3	34.14/-	55,9	112.5/6	42,9	12.15/6	35,1	9,25	39,8	22,25	40,5	12,50	42,4	20,25	58,4	8,26	68,8
13¼/16 7	40,7	58/6	80,3	32.12/6 7	52,6	111.-/7	42,4	12.5/- 7	33,6	7,95 8	34,2	22,75 9	41,4	12,25 9	41,5	19,50 7	56,2	8,26	68,8
129/16	39,1	58/6	80,3	32.10/-	52,4	112.10/-	43,0	12.2/6	33,2									8,26	68,8

de invoering van de huidige officieele noteeringswijze (Jan. 1928); vanaf 16 Dec. 1929 74/5 K.G. Hongaarsche; vanaf 26 Mei 1930 Z.-Russische. 1) = Malting vóór de invoering. 2) Notering Schotland 59/6. 3) 58/-.. 7) 4 Augustus. 8) 7 Augustus. 9) 6 Augustus.

De Aanvoeren in Europa en in Amerika tezamen gedurende de eerste zeven maanden van het jaar bedroegen 16.060.000 balen tegen 13.935.000 balen in 1930 en 13.011.000 balen in 1929.

De Afleveringen waren:	1931	1930	1929
	bn.	bn.	bn.
in Europa	876.000	792.000	824.000
„ Ver. Staten van Amerika	889.000	794.000	827.000
totaal....	1.765.000	1.586.000	1.651.000

De Afleveringen in Europa en in Amerika tezamen gedurende de eerste zeven maanden van het jaar waren 14.633.000 balen tegen 13.297.000 balen in 1930 en 12.703.000 balen in 1929.

De zichtbare voorraad was op 1 Augustus in Europa 2.455.000 balen tegen 2.417.000 balen op 1 Juli. In Amerika bedroeg hij 1.491.000 balen tegen 1.394.000 balen op 1 Juli. In Europa en in Amerika tezamen was de zichtbare voorraad dus op 1 Augustus 3.946.000 balen tegen 3.811.000 balen op 1 Juli. Hij bedroeg op 1 Augustus 1930 — 2.933.000 balen en op 1 Augustus 1929 2.959.000 balen.

De zichtbare wereldvoorraad was op 1 Augustus 7.014.000 balen tegen 6.397.000 balen op 1 Juli en 5.400.000 balen verleden jaar (in deze cijfers zijn niet begrepen de voorraden in het binnenland van Brazilië, waarvan het cijfer van 1 Augustus nog niet bekend is, doch die op 1 Juli bedroegen 19.140.000 balen en op 1 Augustus 1930 — 22.129.000 balen).

Rotterdam, 11 Augustus 1931.

IJZER.

De exportmarkt voor ruwijzer is de laatste week wat vaster gestemd. Op de Schotsche markt is het aanbod van Lux 3 minder ruim, tengevolge waarvan de prijs een vastere tendens vertoont. De notering is thans 53 sh. fot. Grangemouth. Ook de locale markt voor Cleveland No. 3 kan de productie van deze soort niet meer in zijn geheel opnemen, zoodat eenige hoogovens in langzamer tempo werken. Een verdere inkrimping van de voortbrenging is geenszins uitgesloten.

In verband met den onzekeren financiële toestand is de stemming op de staalmarkt zwakker. Er is buitengewoon weinig handel. Stafijzer daalde wederom en noteert thans 67/6—68/- fob. Antwerpen.

Statistiek der firma G. Duuring & Zoon.

Zichtbare voorraad op 1 Augustus in duizenden balen.

	1931	1930	1929	1928	1927
Voorraad in Europa...	2.455	2.071	2.199	2.180	1.776
Stoomend } Brazilië ...	648	428	579	482	563
n. Europa } Oost-Indië.	92	69	110	161	62
	3.195	2.568	2.888	2.823	2.401
Voorraad Ver. Staten	1.491	862	760	850	634
Stoomend } Brazilië ...	383	342	429	501	643
naar } Oost-Indië	6	8	16	—	—
Ver. Staten }	5.075	3.780	4.093	4.174	3.678
Voorr. in Pernambuco	10	6	2	1	—
„ „ Bahia	36	21	6	16	17
„ „ Victoria ..	84	104	44	85	44
„ „ Riode Janeiro	424	291	247	284	263
„ „ Santos	1.370	1.127	1.030	1.136	840
„ „ Paranagua .	15	71	25	25	—
Totaal ... †	*7.014	*5.400	*5.447	*5.721	*4.842
Op 1 Juli	†*6.397	*5.593	*5.338	*5.729	*4.720

* Niet inbegrepen de binnenl. voorraden in Brazilië.
† Niet inbegrepen de gouvernementsvoorraad 2.700.000 balen.

De binnenlandsche voorraden te

		Santos	Rio de Janeiro
1 Juli	1927	3.312.000 balen	
1 Augustus	1927	5.289.000 „	
1 Juli	1928	11.672.000 „	1.180.000 balen
1 Augustus	1928	11.986.000 „	1.012.000 „
1 Juli	1929	8.785.000 „	136.000 „
1 Augustus	1929	10.448.000 „	317.000 „
1 Juli	1930	21.210.000 „	1.621.000 „
1 Augustus	1930	20.520.000 „	1.609.000 „
1 Juli	1931	18.568.000 „	572.000 „

Vervolg STATISTISCH OVERZICHT VAN GROOTHANDELSPRIJZEN.

	DIVERSEN		KOLONIALE PRODUCTEN										INDEXCIJFERS				
	VURENHOUT basis 7' f.o.b. Zweden/ Finland	RUBBER ¹⁾ Standaard Ribbed Smoked Sheets loco Londen per lb.	SUIKER		KOFFIE		THEE		COPRA		Bruto- gewicht v. d. buit. handel Nederland 1925 = 100		Centr. Bureau v. d. Stat. herleid van 1913 = 100 tot 1925 = 100	The Economist herleid van 1927 = 100 tot 1925 = 100			
			Witte kristal- suiker loco R'dam/A'dam. per 100 K.G.	R' dam/A'dam. per 100 K.G.	Koffie Robusta Locoprijzen Rotterdam per 1/2 K.G.	THEE Afl. N.-I. thee v. A'dam gem. pr. Java- en Suma- trathee p. 1/2 K.G.	THEE Afl. N.-I. thee v. A'dam gem. pr. Java- en Suma- trathee p. 1/2 K.G.	COPRA Ned.-Ind. f.m.s. per 100 K.G. Amsterdam	In- voer	Uit- voer							
1925	f 159,75	% 100	Sh. 2/11,625	% 100,0	fl. 18,75	% 100,0	cts. 61,375	% 100,0	cts. 84,5	% 100,0	f 35,875	% 100,0	100	100,0	100,0		
1926	153,50	96,1	2/-	67,4	17,50	93,3	55,375	90,2	94,25	111,5	94,8	112	128	93,2	92,9		
1927	160,50	100,5	1/6,375	51,6	19,125	102,0	46,875	76,4	82,75	97,9	32,625	90,9	113	116	95,4		
1928	151,50	94,8	-10,75	30,2	15,85	84,5	49,625	80,9	75,25	89,1	31,875	88,9	118	128	96,4		
1929	146,00	91,4	-10,25	28,8	13,-	69,3	50,75	82,7	69,25	82,0	27,375	76,3	122	132	91,6		
1930	141,50	88,6	-5,875	16,5	9,60	51,2	32	52,1	60,75	71,8	22,625	63,1	124	135	75,5		
1929	152,50	95,5	-9,875	27,9	13,775	73,5	53,125	86,6	77,25	91,4	29,-	80,8	111	119	94,2		
Jan. 1929	150,00	93,9	1/-	33,7	13,375	71,3	54	88,0	74,25	87,9	28,625	79,8	75	83	94,2		
Febr. "	147,50	92,3	1/0,125	34,0	13,50	72,0	54	88,0	72,75	86,1	27,625	77,0	82	111	94,8		
Maart "	145,00	92,3	-10,5	29,5	13,375	71,3	54	88,0	74,25	87,9	26,75	74,6	110	142	92,9		
April "	147,50	90,8	-10,875	30,5	12,25	65,3	54	88,0	73,50	87,0	25,875	72,1	135	144	91,6		
Mei "	145,00	92,3	-10,625	29,8	12,00	64,0	54	88,0	69,50	82,2	24,875	69,3	137	134	91,0		
Juni "	145,00	90,8	-11	30,9	13,425	71,6	54	88,0	68,50	81,1	27,50	76,7	144	147	91,0		
Juli "	145,00	90,8	-10,5	29,5	13,00	69,3	53,50	87,2	64	75,6	27,25	76,0	151	149	91,6		
Aug. "	145,00	90,8	-10,125	28,4	13,475	71,9	51,75	84,3	64	75,6	28,25	78,7	135	144	91,0		
Sept. "	142,50	89,2	-9,625	27,0	13,30	70,9	48,50	79,0	66	78,1	27,50	76,7	137	146	90,3		
Oct. "	142,50	89,2	-8,125	22,8	12,50	66,7	41,75	68,0	66,50	78,7	27,25	76,0	128	143	88,4		
Nov. "	142,50	89,2	-8	22,5	12,075	64,4	36,75	59,9	60,75	71,8	27,125	75,6	123	125	87,1		
Dec. "	147,50	92,3	-7,375	20,7	11,675	62,3	35	57,0	60,50	71,6	26,875	74,9	128	136	84,5		
Jan. 1930	147,50	92,3	-8	22,5	11,40	60,8	35	57,0	58,25	68,9	26,375	73,5	112	126	81,3		
Febr. "	147,50	92,3	-7,625	21,4	10,70	57,1	35	57,0	62,25	73,7	25,25	70,4	125	131	78,7		
Maart "	147,50	92,3	-7,375	20,7	10,55	56,3	35	57,0	59,50	70,4	26,125	72,8	115	127	78,7		
April "	145,00	90,8	-6,875	19,3	9,80	52,3	34,75	56,6	58	68,6	25,50	71,1	132	132	76,1		
Mei "	145,00	90,8	-6,125	17,2	9,775	52,1	33	53,8	58	68,6	22,875	63,8	131	133	76,1		
Juni "	142,50	89,2	-5,625	15,8	9,275	49,5	31,50	51,3	55,50	65,7	21,75	60,6	138	141	74,2		
Juli "	142,50	89,2	-4,875	13,8	8,50	45,3	29,50	48,1	55,25	65,4	20,-	55,7	129	145	73,5		
Aug. "	140,00	87,6	-4,125	11,6	7,975	42,5	28,25	46,0	59,50	70,4	19,25	53,7	122	126	72,3		
Sept. "	132,50	82,9	-4	11,2	8,625	46,0	29	47,3	66,50	78,7	18,75	52,3	128	152	71,6		
Oct. "	130,00	81,4	-4,375	12,3	8,75	46,7	29	47,3	68,25	80,8	19,375	54,0	121	139	71,0		
Nov. "	130,00	81,4	-4,375	12,3	8,20	43,7	29	47,3	66,75	79,0	19,-	53,0	105	129	69,0		
Dec. "	125,00	78,2	-4,25	11,9	8,20	43,7	28	45,6	66,25	78,4	18,25	50,9	121	132	67,7		
Jan. 1931	125,00	78,2	-3,875	10,9	8,20	43,7	26,25	42,8	53	62,7	18,125	50,7	96	121	67,1		
Febr. "	125,00	78,2	-3,75	10,5	8,30	44,3	25,50	41,5	45	53,3	18,625	51,9	107	140	66,5		
Maart "	125,00	78,2	-3,125	8,8	8,575	45,7	24,75	40,3	43	50,9	17,50	48,8	110	138	65,8		
April "	125,00	78,2	-3,125	8,8	8,50	45,3	25	40,7	40,25	47,6	15,375	42,9	114	141	65,8		
Mei "	110,00	68,9	-3,125	8,8	8,575	45,7	25,75	42,0	39,50	46,7	14,125	39,4	127	133	56,8		
Juni "	110,00	68,9	-3	8,4	8,775	46,8	27	44,0	38,25	45,3	15,-	41,8	—	—	55,8		
Juli "	110,00	68,9	-2,6875	7,5	8,50	45,3	26	42,4	—	—	14,375	40,1	—	—	—		
3 Aug. "	110,00	68,9	-2,375	6,7	8,25	44,0	26	42,4	—	—	14,125	39,4	—	—	—		

1) Jaar- en maandgem. afger. op 1/8 pence. 2) 4 Augustus.